

حکومتا هه رێما کوردستانی - عیراق
وهزارهتا پهروهردی
رێقه بهریا گشتی یا پرۆگرام و چاپه مه نیا

پهروهردا ئیزدیاتی

پولا دهی نامادهی

به رهه فکرن

شه مو قاسم که لو
رێسان هه سه ن جندی
عزه دین سه لیم خودیدا
خیری لیا س عه لی
قادر هه سه ن عیدو
دهرمان هه له ف هه ییدو

پیداچوون و بڑارہ کرن

شمو قاسم کلو سلیم عہلی حیدر

دخیل نایف حاجی

- پەروردا ئیزدیاتی / بۆ قوتابیین ئیزدیان
- پولا دههئى نامادهیی
- پیداچوونا زمانی : دخیل نایف
- سەرپەرشتسی زانستی یی چایی: شمو قاسم کلو
- سەرپەرشتسی هونهری یی چایی: عثمان پیرداود کواز - سعد محمد شریف صالح

ب دستووری خودی

پیشگوین

ئیزدیاتی ، وهک دینهکی دیرین ، کوبیرو باوه‌رین وی دزقرنه بهری چند هزار سالان بهری زاییینی ، مخاین هه‌تا ئەڤه بهری چند ساله‌کا ب تهرزه‌کی ریکوپیک خزمه‌تا وی نه‌هاتبوکرن ، ب درتیا مېژوویی ژێ په‌یره‌وکه‌رین ئیزدیاتی هه‌رده‌م توشی ده‌رده‌سه‌ری و کاره‌ساتان دبوون ، به‌لی شکر زانیاربین دینی و تیکستی پیرۆز دسنگین خۆراگرتین زه‌لامین دینیدا هاتنه‌ پاراستن و خه‌لکی گشتی بئ ئیزدی ژێ ب به‌رده‌وامی ب وان ری و ره‌سم و ره‌وش و تیتالان رابوون... هه‌تا کو ئیرۆ ب ئەمانه‌ت گه‌هشتینه ئی سه‌رده‌می.

هه‌لبه‌ت ئەو هه‌موو تشت ... ب شتیه‌یه‌کی خام گه‌هشتن ، لی ده‌ولت سه‌ری خه‌مخۆزان و ده‌زگه‌هین چاپی و رۆژنامه‌فانی و راگه‌هاندنی ... هه‌تا رادده‌یه‌کی باش ، قه‌ژاندنه‌ه و قه‌ژوارتن و به‌لافکرن .

خزمه‌تا هه‌ره‌ گرنگا ژ ئیزدیاتی هاتیه‌کرن ، ئەو بوو ده‌می ل سالان ۱۹۹۶ وه‌زاره‌تا په‌روه‌ده‌یا حکومه‌تا هه‌رێما کوردستانا عیراقی رازیبوون ل سه‌ر خوندنا بابه‌تی ئیزدیاتی - ل قوتابخانین بتریا قوتابین وان دئیزدی - کری و ژ بوئی چهن‌دی لیژنین په‌روه‌ده‌یی بئین بسپۆر دواړی ئیزدیناسییدا هاتنه‌ پیکشینان و ده‌ست ب کاریوون و بابه‌تی ئیزدیاتی بۆ قوناغین سه‌ره‌تایی و ناڤنجی و نه‌ا ناماده‌یی هاتنه‌ به‌ره‌فکرن ، ب وی هیقیینه‌ ئیزدیاتی وه‌ک مېژوو ، باوه‌ر ، ئەده‌ب ... بکه‌فته‌ دناڤ بابه‌تین په‌مانگه‌ه و کولبژین هه‌رێما کوردستانیدا.

ئێجا ده‌می لیژنین به‌ره‌فکرنا بابه‌تی ئیزدیاتی ده‌ست بکار بووین ، تشتی هه‌ره‌ سه‌ره‌کی بئ ل پیتشچاڤ هاتیه‌ وه‌رگرتن ئەبوو ، ئیزدیاتی هه‌ر وه‌کی چاوا هه‌ی دانینه‌ به‌ر ده‌ست ، نه‌ وه‌کی چاوا دڤیت .

له‌ومان کاری فان لیژنان ئەبوو ، ئیزدیاتی ژ هه‌موو ئالیانقه‌ وه‌رگرن و ب گۆره‌ی قوناغین خوندنی ئاستی هزری بئ قوتابیان دارژین ، ژ به‌ر ئی یه‌کی سه‌نگی کاری که‌فته‌ سه‌ر قافارتن و قه‌ژوارتنی بئ هیج ده‌ستکارییه‌کی یان بۆچونه‌کا که‌سایه‌تی.

هه‌لبه‌ت پیزانینین ل دۆر ئیزدیاتی بئین دڤان هه‌رس قوناغاندا (سه‌ره‌تایی و ناڤنجی و ناماده‌یی) هاتین نه‌ ده‌سه‌رحه‌مین و رییی ل قه‌کۆله‌ران ناگرن کو ئیدی خه‌بتینی د ئیزدیناسییدا نه‌که‌ن ، به‌روفاژی ئی یه‌کی ، چونکی ئیزدیناسی ب چهن‌د قه‌کۆلین و په‌رتوکان ته‌مامناپت و چهن‌د کار ل سه‌ر بئته‌کرن هشتا بئ کتبه .

ب هه‌لکه‌هه‌تا گه‌هشتنا بابه‌تی ئیزدیاتی بۆ قوناغا ناماده‌یی ئەم وه‌ک مامۆستایی ب

بهره‌فکرنا هەر سێ قوناغان رابووین ب شانازیقه دیتیزین و خویا دکهین، کو ههکه نهژ دامه‌زاندنا بنگه‌هی لالش با و مه دهندرویی بنگه‌هیدا کار نه‌کریا ، ره‌نگه مه نه‌کاریبا ب فی کاری رابین، چونکی بنگه‌هی لالش دواړئ تیزدیناسییدا ژ مه‌را قوتابخانا ئیکئی بوویه و ئهم قوتابیتن ویتینه . هه‌لبه‌ت دامه‌زاندنا بنگه‌هی لالش ژی ، ژ ئه‌نجامی بزاقا ئازادبخوازا ملله‌تی کورده و پوته‌دانا حکومه‌تا هه‌رئما کوردستانی ب فی بنگه‌هی و بریاردان ل سهر خووندنا بابه‌تی ئیزدیاتی ل قوتابخانا ...خۆبخۆ چه‌سپاندنا دروشمن (کوردستان مه‌لبه‌ندی لیبورنا ئایینییه) .

هه‌لبه‌ت مه ژ بۆ بهره‌فکرنا بابه‌تی ئیزدیاتی یه هەر سێ قوناغان، مفايه‌کی باش ژ به‌لافوکین ل دۆر ئیزدیناسیی - ته‌وین ب به‌ر ده‌ستین مه که‌فتین - هه‌روه‌سا ژ پیزانیین زه‌لامین دینی و خه‌مخۆران ... وه‌رگرتیه و نه‌وژی هه‌شیدارین هه‌ر خه‌مخۆره‌کی تیبینییه‌ک ل دۆر بابه‌تی ئیزدیاتی یه هه‌رسی قوناغان هه‌ی ، ب گه‌هینته مه تاکو دچاپین بژاره بیتن بیتنا ل به‌ر چاڤ وه‌رگرتین .

هه‌لبه‌ت مینا بیتن قوناغیتن دی ، ئه‌ف هه‌ر سێ به‌رتوک ژی به‌ری چاپکرتی مه دانانه به‌ر ده‌ستین هه‌ژایان ل جقاتا رۆحانی و ئه‌وان ب کاره‌کی پیرۆز زانین و رازیبونا خۆ ل سهر دهرپین ، پاشی لیئنه‌کی ژ ریشه‌به‌ریا گشتی یا په‌روه‌ردا ده‌وکی پیداجه‌چونه‌ک ل سهر کر و ئه‌وانژی رازیبوون ل سهر کر .

ل داوین ریز و سوساییین مه بۆ : وه‌زاره‌تا په‌روه‌ردیا حکومه‌تا هه‌رئما کوردستانی و ریشه‌به‌ریا گشتی یا په‌روه‌ردا ده‌وکی و بنگه‌هی لالش یه ره‌وشه‌نیری و کۆمه‌لایه‌تی و جقاتا رۆحانی یا ئیزدیان و ریز و سوسایی بۆ وان ماموستاییین پێشنیار و تیبینی داينه‌مه و بۆ هه‌ر ئولدار و زانایه‌کی پیزانین داينه مه .

ماموستایی رۆزدار

- * هه‌فت سه‌به‌قین به‌راهیی ژ هه‌ر قه‌وله‌کی یان به‌یته‌کی ، بۆ ژبه‌رکرتینه و تمامه‌تیا قه‌ولی - به‌یتی ، بۆ راقه‌کرتینه ، ل په‌ی فه‌ره‌ه‌نگۆکان .
- * تیکستی هه‌ر دو‌عايه‌کی بۆ ژبه‌رکرتیبه .
- * داکوکی ل سهر په‌راویزان بیتنه کرن .
- * بۆ بتر وه‌رگرتنا پیزانیان ل سهر هه‌ر بابه‌ته‌کی ، هه‌شیه‌ ژیده‌رتن باوه‌ریکری بیتنه ب کار ئینان .

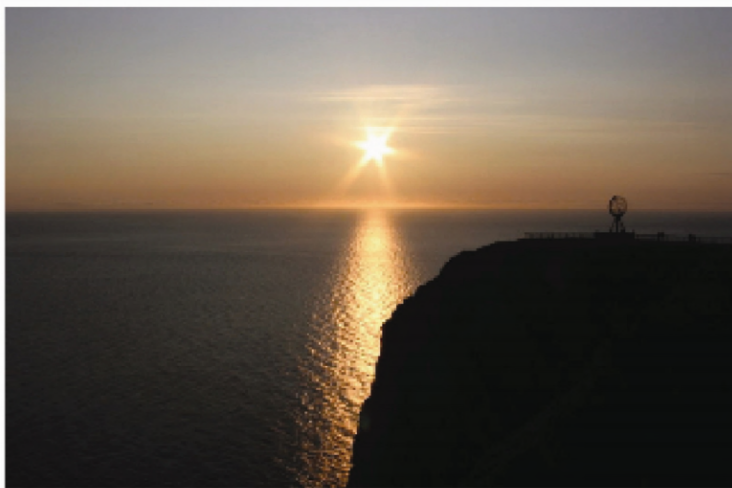
لیژنا بهره‌فکار

ژ پيروزيين ئيزديان

دئيزدياتيبيدا كومهكا پيروزيان هه نه، كو دينه فاكتهرئين ب هيز بو موكميا په يوهنديين ئيزديان ب ديانه تا وانقه، ههلبهت ئه و پيروزي زورن، لي دقئ دهرفه تييدا دئ ب تنئ نامازهيي دهينه چهندهكا ژئ.

١- روژ:

ژ كه قندا روژ ل جهم ملله تين دتيرين يه پيروزيو، ژتيرا سجوودهت دبوون و قورباني ژتيرا پيشكيشدكرن، گه هشتبوونه وي راستيي كو بيتي روڤاھي و گهرماتيا روژئ زين و ژيار يه مه حاله و وهسا هزر دكرن كو روژ خودانا خير و بهر كهت و رسقييه.

ٺيڪ ڙ وان ملله ٽين ڪو روڙ ب ٺاڦرينده ڪي پيروڙ دادنان و پهروهسته ي وي
دبون، ملله تي تاري بوو وب تايهت ل سهر ده مي ميتراپه ريسي- ڪو خوداني وان
ميترابو- و سالانه ل وهرزي پايبيزي و دري وره سمه ڪا دينيدا گايه ڪ ڙيرا ڏڪر نه
قورباني.

لهومان هه تا نوڪه ڙي پيروڙيا روڙي ل جهم ٿيزديان هه يه و شيشمس ب خوداني
روڙي دادنين ول جهڙنا جهمايي، دري و ره سما قه باغيڏا گايه ڪي ڙيرا ڏڪه نه
قورباني و روڙي ب روڙنا هيا خودي دادنين وب قبوله تا خو ڏزانن، چونڪي ل گهل
روڙهلاتي و روڙناڦي بهري خو ڏهني و دوعايان ڏڪه ن.

ٺيڪ ڙ فهريڙين هه ره گرنگين ٿيزدياتي ٺه وه ڪو ڏقيت ل شه به قئ يي ٿيزدي
ڙخه و رابت و خو پاڪ و ته ميسر بڪهت و بهري خو ڏهته ٺاليي روڙي و دوعايا
شه به قئ (فهجري) بڪهت :

ڙ ميڙ و مهله ڪا ڏهين مهدها

خاسيت ناڻا قوبهها

روڙنايي داڀو بهري سبهها

*** * ***

روڙنايا بهري سبي داهر بوو

بوري عهباده تي ڪار بوو

سهه خوڙيا وي ميڙي ب هه قئ راوه ستابو*

ههروه سان ل گهل روڙهلاتي ڙي ٿيزدي، ب پاڪ و ته ميسري و راوه ستيايي وب
پيخواسبڻه و دهست ل سهر دهستي بهري خو ڏهنه روڙهلاتي و دوعايا سبه يڪي
ڏڪه ن.

*** ڙ دوعايا شه به قئ (فهجري) .**

نوور ژ نووری شفقی

سبحانه ژ ته خالقی

مهلهکه ل بهر تفقی

* * *

ژ مالن ههتا مالن

شیتشمسه خودانی سیقالن

نهم ژ شیتشم نابړین خه یالن *

پشتی ژ دوغایی ب داوی تین، ل جیهه کی پاقر- یی کوژ نوو تیروژکین روژی
لیداین زیاره تی دبن، هه رب وی ته رزی دوغایا روژناقای یی ژی تیتته کرن:

یا سواری روژهلان تی و روژناقای یی

تو بدهیه خاترا دۆتی و دای تی

تو مه خلاسکه ی ژقه دای تی ژ به لای تی و غه لای تی **

مایه بیژین کوژ بهر پیروژیا روژی ئیزدی سوندی پی دخون.

* ژ دوغایا سبه یکی.

** ژ دوغایا هیتقاری.

۲- کانیا سپی :

ٹاٹ ل جہم پتیریا مللہ تان یہ پیروڑہ، چونکی ژ بنیاتیئین ژبانیئیہ، لی گہلہک مللہت پیروڑیہہ کا تابیہت ددہنہ ہندہک ٹاٹا و ہندہک مللہت خو پین مؤر و ہلالدکھن و ب ہزرا وان گونہہین وان دئینہ ژبیرن.

ہہروہسان ل جہم ئیزدیان ژی ٹاٹ یہ پیروڑہ و ٹاٹا کانیا سپی ب پیروڑترین ٹاٹ دادنئین.

کانیا سپی: کانیبہ کا ٹاٹا رند و زہلال و پاقرژو پیروڑہ، دشکہفتہ کا دھندروی پەرستگہہا لالش دایہ، ٹاٹا وی ژ بنیا چیا پین مشہتی دئیت، ل سہر ٹاٹاھیا کانیا سپی قوبہ کا بہرچاٹ ہہیہ.

دباوهریا مه ئیزدیاندا هیثینتی لالشییه ولالشی ری هیثینتی عهردیییه .
ئاڤا کانیا سپی مۆرا مه ئیزدیایه و دڤیت ههر ئیزدییهک ب وی ئاڤی بیتنه مۆرکرن .

تاووسی مهلهک شههد وئیمانیت منه

کانیا سپی مۆرا منه

کاف و مغار و زمزم حهجا منه

قوبلهت ل بدۆر قوبلهتا منه*

*** * ***

ته مورکری ل کانیا سپی یه

ئاڤ ته دانا بهرخی ئیزی یه

شههده وئیمانین مه

ب ئاڤی تاووسی مهلهک

و سولتان ئیزی یه**

مۆرکرن ئیکه ژ گرنگترین ئهرکین دینی، نهو ئیزدییه بۆ جارا ئیکه دچته لالشا
پیروژ، گهرهکه قهستا کانیا سپی بکهت و ل ور سهردهریه کانیا سپی - کوژ چینا
پیرایه - دئ دگهل گوتنا دوغایا سئ جاران ئاڤی ل سهه و چاڤین وی رهشینت، کو
دبیزنه ڤی ری ورهسمئ مۆرکرن ئانکو حهلالکرن .

*** ژ شههد/ دینی .**

**** ژ دوغایا مورکرنئ .**

- ژ بهر پيروژيا ئاڤا كانيا سڤي ل جهم ئيزديان:
 - هەر ئيزدييهك دڤيت پي بيته مۆركرن .
 - تاووس پي دئيته جوانكرن.
 - پهريين خاسا ويهري شباكي و خهرقه پي دئيته مۆركرن.
 - ناخا شكهفتا بهراتا ب ئاڤا كانيا سڤي دئيته فهستران و بهراتا ژي چيدكهن.
 - هەر سال ل سهفهران و ماستي، ئيزدي نان و ماستي خۆ پي نووژه نديكهن.
 - نابت ههڤرئيتين ههڤ، ب ههڤرا بچنه دهندروبي كانيا سڤيدا، چونكي
 دباوهريا مه ئيزدياندا گوننه هه.
 - دباوهريا مه ئيزدياندا ئاڤا كانيا سڤي ده زمانه بو هندهك دهر دو نه خو شيان.

فهقيرا وه ژي خه بهردا
ژ عه زمانا هه تا ب عهردا
ژ عهردا هه تا ب سهردا
ئاڤا كانيا سڤي شفاته ب سهر چقاس دهردا *

دميتو لۆژيا مه ئيزدياندا هاتيه، كول ده مي توڤانا نوحى، ئاڤا كانيا سڤي
 دگه ل ئاڤا توڤانى (ئاڤا رهش) تيبكه ل نه بوويه .

۳- خهرقه:

جلكه كا پيروژه، ب شيوئى كراسي دئيته دروستكرن، كو هريا ميهها دريسن و دچن، پاشي
 په لگين دارا زرگوزي دئاڤيدا دكه لپن و خهرقه ي دئاڤدكهن و پي دئيته رهنگان و رهش دبت.

* ژ قهولئى شيخويه كر .

وی دبیرتی پهدشی منی نورانییه
 دی خولقینم سنی تشتیت قیمه تییه
 میشه و زرگوزه و مییه
 هیثینی هدر سیکا ژکانیا سپییه

* * *

ژ ناغا میهه و زرگوزی دی چیکه م خه رقه یه
 فه قیر دی که ته بهر خوه یه
 سونه تخانه پی دئینت باوهری و شه هده یه *

به لی دباوهریا مه ئیزدیاندا، خه رقه گه له کی که فنه و که فنانیا وی دزقرته
 ده سته پیکا ئافراندا کنیا تی:

دور ژ کلیما پهدشییه
 خه رقه ده رکه فتی ژتییه
 دایم میرا سلاف لییه **
 * * *

پهدشی من خه رقه ته فسیل دکره
 نازلی عهردا ته سلیمی مه لک فه خه رده دین دکره
 مه لک فه خه رده دین ته سلیمی فه قیرا دکره
 سونه تخانه پی دئینت شه هده و باوهره ***

* ژ قه ولی قه ره فرقان.

** ژ قه ولی شیخو به کر.

*** ژ قه ولی قه ره فرقان.

چونكى خه رقه يى تايبه ته ب مروڤين ديندار و خودپناس و چاكانه ، گلهك خاسين مه ژى دخه رقه پۆش بوون و ئه وى خه رقه پۆشبت دببژنى (فه قير).

مه رجين خه رقه پوشين

۱- دڤيت بو خودى په رتسيى خو بشكينت و خوژ تام و له فزه تين دنيايي بيبه هر

بكه ت:

فه قيرا نيكه چيكر خوژ خوشى و له فزه تيت دنيايي نه ف دنيايه هيلان و بهر ب ناخه رته پيكر *

۲- شاره زايى دببژديا تيبى دا هه بت ژ ناليين: بيروباوهر و رى وره سم و تيكست و پبزانينين دينيقه .

۳- دڤيت فه قيرى خه رقه پۆش مه فتوولى دستوبى خو بكه ت و كولكى د سه رى خو بكه ت و رستى بده ته پشستا خو .

۴- نابت جلكه كا دى دبن خه رقه يدا بيبته دبه ركرن .

۵- نابت خه رقه پوش جگارا بكيشت ، هه ر خه رقه پۆشه كى خه رقى خو يى تايبه ت يى هه ي و ده مى دچته بهر دلوفانيا خودى ، خه رقى وى دگه لدا فه دشپرن .

ژ بهر پيرو زيا خه رقه ي ، ئبزدى سوندى پي دخون و كه سى خه رقه پۆش ب هيج ره نكه كى نابت بيبته نازاردان هنجى خه رقه دبه ردايه ، و ئه وى دربا خه رقه بده ت گوتنه هه كا مه زنه .

رى وره سمين ل بهر خوكرنا خه رقه ي :-

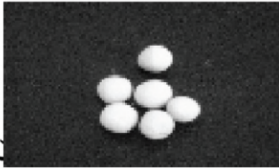
درى و ره سمه كا تايبه ت دا وب حازر بوونا برابى ناخه رته ي پشتى رى وره سمين ل خواري يى وى كه سى كو خه رقه ي دى لبه ركه ن ، و هه فت هه تا نه ه فه قيران ناماده بن و خه رقه ي دببين جقاتى ل سه ر سه رى زاروكه كى و ئه و فه قيرين ناماده ، بشيوه كى بازنه لى كوم دين و خه رقه ي لبه ر دكه ن ل نيشه كاوان لسه ر چوكى دسه كنيت و برابى وى يى ناخه رته ي ل ره خى راستى و فه قيرين دى لدورينه ، و دوعا خه رقه ي دگه ل دا ريز دكه ن و پشتى فه قير خه رقه ي لبه ر خودكه ت سى رۆزا دكه ته جه ژن و خه لك ده يتته پيرو زيا وى ب هه لكه فتا لبه ر خوكرنا خه رقه ي و پشتى فه قير رادببت دڤيت شه ش زانايين دينى دحازرين و

* ژقه ولى ناخه رته ي .

دئ بڼه دوو بهره و چهند قهولا رټز دکهن، قهولی کوفیا کو ختما قهولایه. وپشتی فنی ری وره سمین شیریناهی به لاف دکهن و زاده کی دئین.

۴- بهرات :

ئیکه ژ نیشانین پیروژین مه ئیزدیان، ناخا لالشا پیروژ ب ناخا کانیا سپی وهندهک ماستی- وهک هیتین - فه دسترین و بهراتا ژئ چیدکهن.
ل پرستگه ها پیروژا لالش ودهندروبی شکه فتا ناخا بهراتاندا، کچ و کورین ئیزدیان دگه ل خلمه تکارین پرستگه ها لالش. ل بهر رو ناهیا چه قه لنتوو و چرا، بهراتا چیدکهن.

که فئاتیا بهراتی

دباوهریا مه ئیزدیاندا، بهرات نیشانه که که فنه
فه دگه ریته بهری هاتنا شبخادی بو ناخا ئیزدیان.

که لی برا گو ه بدترین

علمی خودی هه موو نه سپهت و خیرن

خهت و بهراتیت سلطان ئیزی زین

دا مرید بو خو هلگرن و فه شیرن *

* * *

چی سپهده که ژ بیت غرووره

په دشی مه بو مه نازل کربون

علم و بهرات و خهت و مشوره **

چی سپهده که ب قیمة ته

* ژ قهولین هه فساری.

** ژ قهولین قه ره فرقان.

پہدشای بومہ نازل کرہون علم و بہرات و مشور و خہتہ *

کہنگی و چاوا نئیدی بہراتن ب کار دنینن ؟

- ۱- دقیت ہر مالہکا نئیدی بہرات لی ہہبن و دجہہکی پاقتدا دہلگرتی بن.
- ۲- دہمی ہر نئیدیہک دچتہ ری و ریباریان، گہرہکہ بہراتہکی دگہل خو ہلگرت.
- ۳- پشتی ہر دوغایہکی دقیت ل بہراتہکی زیارہتی بین.
- ۴- نئیدی ب رژی بت، ل دہمی فتاری دقیت ل بہراتہکی زیارہتی بت.
- ۵- کورین نئیدی ل دہمی ژن ئینانئ و کچین نئیدی ل دہمی شووکرنتی، شیخہک یان پیرہک بہراتہکی دناٹ نائفیدا دشیلت و ب سہرقہ دکہت، ب وی یہکی ئہو (شیخ یان پیر) ہ، دی ہتہ برایی ناخرہتی یی زاقای و خوشکا ناخرہتی یا بووکی.
- ۶- نابت ہہفژینین ئیک بہراتن ژ دەستین ہہف و ہریگرن، چونکی دباوہریا مہ نئیدیاندا، دی ہنہ خوشک و برایین ئیک.
- ۷- دہمی زہلامی نئیدی ژنکا خو بہر ددہت، بہراتہکی ددہستی وی دکہت.
- ۸- دہمی یی نئیدی دچتہ بہر دلؤقانیا خودی، شیخہک یان پیرہک، بہراتہکی ددہستی وی دکہت و ئیکا دی ہوور دکہت و ہندہکی ژئی دچاٹ و دہف و

* ژ قہولتی قہرہفرقان.

گوھین وی دکەت، ئەوژی ب مەرەما پیرۆزکرن و ھەلالکرن لەشی وی.
 ۹- ل گەرا تاووسی، ئەو کەسی بقیئت بو جارا بیئت تاووسی ل مالا خو قوناغ
 کەت، دی بەراتەکی ژ نەقیبێ قەوالا وەرگرت ھەردیسا ل گەرا بابێ شیخ
 ئەو مالا بقیئت قوناغکەت دی بەراتەکی وەرگرت.

۱۰- بەرات بو ئیزدیان تەسکەرەبە و بو وان مینا پیتاسەبەکیبە.
 ۱۱- دەمی تاریشەکا جفاکی دتیته چارەکرن - ب تاییبەت تاریشین
 خوونداریی - ھەر دوو ئالی ل سەر پیکھاتنی ب بەراتی سوند دھۆن و
 پاشی بەراتین خو پینک دگھۆرن ، ب مەرەما دانە ھەفا بەخت و باوھریی.

۵- تۆک (گریشان):

ئانکو (پیسیر) ئیکە ژ سومبولین پیرۆزین مە ئیزدیان، کو ب شپوئ بازنی ژ کراسی
 دتیته قەوارتن، کراس ژ جلیکەکە سپی، دین جل و بەرگاندا دتیته دەرخۆکرن.

تۆکە مەقبوولە

مە ب سەری خو قەبوولە

خودی نوورا ل سەر نوورە

من شەھدا تۆکا خو، ب نافی ئیزی و

تاووسی مەلەک قەبوولە *

گریشان، دبیر و باوھرین مە ئیزدیاندا،
 ئیکجاریی کەفن و پیرۆزە و ب گۆرە و وان بیر و

* ژ دوغایا تۆکی.

باوهران ، ئەف كەڭنارى و پىرۆزىيە قەدگەرپتە بەرى پەيدا بونا مرۆڧى ل سەر
عەردى ، ئەوڧى دەمى خودى تاووسى مەلەك خەلاتكەرى و تۆك پى بەخشى و كرىە
سەرۆكى مىللكەتان:

پەدشە من كنىات ئاڧاكر ژ دورا گەوھەرە
سپارتبوو ھەر ھەفت سوپت ھەر و ھەرە
مەلەكى تاووس كره سەرورە *
*** * ***

تۆك ژ مەرە مزكىنە
تاووسى مەلەك نائى شرىنە
ئەمىنى دىوانا رەب ئەعالمىنە
لەومان ھەتا نۆكە ژى ئىزدى تۆكى ب پىرۆز دزانن و ب نىشانا راستىن دادنىن
و سوندى ژى پى دڧون و گەرەكە ھەر ئىزدىيەك كراسى ب تۆك دەر خۆكەت

ھنجىن گرىڧانى راستىن ل بەرە
شكر دى چتە دىوانا پى ب مال و سەرە
ھەژى گۆتنييە كو تۆكا كراسى زەلامى نابت ب دەستىن ھەڧرىنا وى بىتتە
قەوارتن ، بەلكو دڧىت ب دەستىن دەيكا وى يان خوشكا وى يانژى ب دەستىن
شىخەكى يان پىرەكى بت .

*** ژ قەولنى پەدشاسى .**
**** ژ قەولنى سلاڧىت مەلەكى كەرىم .**
***** ژ دوعا يا توكى**

٦- چارشهمبوو :

ل جهم ئيزديان، ب روزه كا هه ره پيروژ دئيتته هژمارتن، چونكي دباوه ربا مه ئيزدياندا، تاووسي مه لهك دوي روزهيدا وي هاتيبه ئافراندا، هه ره وه سان ل روزه چارشهمبووي ئافراندا كنياتت ب داوي هاتيبه :

په دشتي مه شه مبوو كر ته ساسه

ل چارشهمبووي پري كراسه

ل ئينيني كر خلاسه *

پشتي ئافراندا كنياتت ب چهندين به دي لان، ب فروارا خودي قالبتي ئادهم نئين، به لتي پشتي چهندين سالان قالبتي ئادهم مايي بي گيان، هه تا كو ديسان ب فروارا خودي شاز و قدووم هاتين و گيان به ردايه بهر قالبتي ئادهم، د باوه ربا مه ئيزدياندا ل روزه چارشهمبووي گيان ل قالبتي ئادهم ئيوريبه .

شئخ ژ ناقوب دپرسیيه

توب حسني كه ي ب جنسييه

ب مهلكتي بئرييه

دي راستيني بو من بئرييه

نزيارا قتي دنئي ژ كهنگي هه تا ب كهنگييه ؟

ناقوب دبئرت : شئخو دهستي ب زه بوونه

وي دهنگ دكهت ب نههينه

نزيارا قتي دنيايي ژ شه مبوو هه تا ب ئينيه .

*** * ***

*** ژ قهولي ئافراندا كنياتت .**

شہمبوو دانا نہ ساسہ
ل ٹینیٹی کر خلاسہ
پشتی ہفت سہد سالا ہفت سوہ ہاتنہ دژران و کاسہ
ل چار شہمبوویٹی ہری کراسہ *

ہہر و ہسان ل روژا چارشہمبوویٹی، خودی تاووسی مہلک خہلاتکر و کرہ
سہروہری ملیاکہ تان:

پہدشی من کنیات ناٹاکر ژ دوہرا گہوہرہ
سپارتبوو ہہر ہفت سوہپٹ ہہر و ہہرہ
مہلہکی تاووس کرہ سہروہرہ **

د باوہریا مہ ٹیزدیاندا، ہہر سال تاووسی مہلک ل چار شہمبوویا ٹیکٹی ژ
نیسانٹی دٹیہ سہر عہردی، بو ریکوہیٹککرنہ ژین و ژبیاری، لہوما ہہ تا نہوژی
ٹیزدی ٹہوی روژی ب چہژنا چارشہمبووا سوہ دادنتین.
ہہر ل دژر پیروژیا روژا چارشہمبوویٹی، وکو د تیکستین پیروژین دینیدا
دیاردبت، کو ٹختیاری مہرگہہی شیخ فہخری ٹادیا ل چارشہمبوویٹی بوویہ و ل
چارشہمبوویٹی قہدہم گواستییہ.

دلی منی ب خہمہ
ٹہزی ژ عالہما پرسپارکہمہ
عہزیز مہلک فہخرہددین ل چارشہمبوویٹی بوویہ و ل چارشہمبوویٹی
گواست قہدہمہ ***

* ژ قہولٹی شیخ و ناقوب

** ژ قہولین پەدشای.

*** ژ قہولین فروارا مہلک فہخرہددین.

هەر وهسان پیرۆزیا روژا چارشەمبووی ل جەم ئیزدیان فەدگەریتە وی چەندی کو پتربا جەژن و هەلکەفتین دینی دکەفنه دوی روژیدا، مینا جەژنا سەری سالی و هندەک توافا و داوہەبیان و ری و رەسما قەباغی ل جەژنا جەمایێ...
ژ بەر فان ئەگەران دروژا چارشەمبوویدا:

۱- چرایین نیشانگەه و ئاقدین خاسا ل پەرستگەها پیرۆزا لالش و ل گوندان

دئینە فێخستن.

۲- بووک نائینە فەگواستن.

۳- نیچیر نائینە کرن.

۴- دبتە بێهەنفەدان .

فەرھەنگۆک:

- مەفتوول : بەندکەکی رەنگ سۆرە ژ هریی چیدکەن.
- کولک : کولافەکە ژ هریی چیدکەن وژ ئالیی سەریفە بی فەوارتیبە.
- رست : پشتینەکە ژ بەندکۆی هریی فەھووانە وب سۆری بی رەنگداپە وھندەک خاتم بێن پینقە.

پرسیار

پ/۱ / پیرۆزیا روژێ ل جەم مللەتین کەفن بدە خویاکرن.

پ/۲ / گرتدانا ئیزدیان ب روژتیفە ب چی تەرزبەه؟

پ/۳ / ئەفان بێناسەبکە:

(خەرەقە ، مۆرکرن ، مەفتوول ، گریشان) .

پ/۴ / کەنگی و چاوا ئیزدی بەراتی ب کاردئین؟

پ/۵ / ئەو خالین پیرۆزیا ئافا کانیا سپی ددەنە خویاکرن بەژمبەرە.

پ/۶ / مەرچین د بەرخۆکنا خەرەقی چینە؟

قەولئى سلاڤىت مەلكتى كەرىم

ناڤەروكا قى قەولئى ژ مەرا خويبا دكەت، كو دقېت ھەردەم خودئى لسەر زارو زمان وھزر و بېرىت مەدا بېت، وخېر و دوعا و پەروەستەبوون ژئىرا يا فەرە، چونكى ئەو ئافرىنەرى ھەمو زىندىايە و ئەم بەندى وىنە و دەروىشى رىيا خودئى نە، داکو لقئى دنى يى روو سې و سەرفرازىن ل ناڤ جفاک و خەلکى دا، ئەڤ تىڤکستە ديار دكەت گەلەك كەس ھەنە لسەر روويى قئى دنى پرسىارا ئەرکان و فەرز و بېرو باوەرئىن ئولا خو ناکەن، گوھداريا قەول و بەيت وشېرەت و راسباردئى دىنى ناکەن و پرسىارا چاکی و باشىي ناکەن، ھزرا خېر و خېراتا نەدکرن و ھەلال و ھەرامى ژ ھەڤ جودا ناکەن، بەلکوب وى (مراى) ئانکو ب مالئى دنيايى قە دمژوولن وچ ژ بېرو باوەر و رى و رەسمئىن ئولا خونزانن. ھەر کەسئى بتنى ب مالئى دنيايى بگرت ل داويى دئى پۆشمان و سەرگردان بە، چونکە مروف لقئى دنى مېقانە و ئاخرەت واره، ئەو کەسئىن بتنى ب مالداريى قە يى مژوول، دئى ل رۆژا (ھەق و حسابى) دئى گونەھبار و شەبزە وى پەرس بن و دئى گەلەك پۆشمان بن و جھئى وان دئى ئاگر و دوژەبە. لەوما مروف دقېت ھەردەم ھزر ل کار وکربارىت چاک بکەت، ھزەرکا مروف ل دنى بە و ھزەرکا مروف ل ئاخرەتى بە، لقئى دنى خېرو و خېراتا بکە و دوعا ودرۆژا بگرە و فەرزئىن دىنى خو جى بە جى بکە و دگەل دايک و باب و دوؤست و ھەقالئىن خويى راست و راست بېژە، خو دوور بکە ژ فندو فېل و حېلە و ھەرامىيى. راستى رىيا خودئى يە دقېت مروف ھەردەم يى راست بە دگەل ھەقالئى خو ويى ئەنېەت باش بە، چونکە راستى رەوشتەكى بەرزى ھەر مروفەكى يەوناسنامەو خودىکا مروقى يە دناڤ جفاكى دا، ھەگەر رەوشتى تە يى باش بت ئەڤە تە ئەرکانەکا ئېزدىاتىيى بجهئىنا، چونکە راستى رىيا ئىمانئى يە ورتيا ھەقىيى يە و ھنجى مروفئى ب راستىيى بگرت دئى ل دنى و ئاخرەتى يى روو سې و سەر فرازبت. ئەڤە زى دەقى قەولئى يە:-

(ب دەستورى خودئى)

سلاڤىت مەلكتى كەرىم

ئەز بووم ئاشقى سورا بەرىم

ب مال و سەرى ئەو سور دپەرسىم

* * *

سوپا مه دپه‌رست، خالقه
موجب دلا مابوو مالقه
زۆر هاتنه دنی دریه‌سپی نه دبالحه

* * *

زۆر هاتن حه‌ددی می‌را
ئه‌وان گوهر ل مه‌عنی نه‌دگه‌را
نه‌ دزانی ژ کورتی شهر و خه‌را؟

* * *

زۆر که‌فتنه به‌حریت تاری
مژوول بوینه ب وی مراری
ئاشقیته دنیا یی چ، ژ ئولا خو نه‌ دبه‌زاری

* * *

ئه‌و مراری به‌خوونه
په‌ نه‌گرن که‌ریان و کینه
ئه‌ف فه‌ینه، فه‌ینه‌که ده‌ره‌ینه

* * *

سه‌را وی مراری
په‌یک مه‌گرن ب دل ساری
ئه‌ف دنیا خو شه ب حه‌نه‌ک و یاری

* * *

گاڤا غه‌درا نه‌فسی چووه
هه‌که جه‌نگی مالا ئادیا ل دووه
غه‌در فه‌دگه‌رییه زووه

* * *

گاڤا غه‌درا نه‌فسی دبه‌ته
هه‌که جه‌نگی مالا ئادیا ل په‌ نه‌هه‌ره‌ته
برانو: چه‌نده ب هه‌یبه‌ته!

* * *
گهلی برا به تال مه کهن جهنگی
هوون روونین ب هه قدهنگی و بناسه ب کی رهنگی
مه تولا خو ناسکر ب فی رهنگی

* * *
گهلی برا دبیتمه وه ژ حاله
دل بوویه سیقاله
مینا خرابه کی سه د سالی قاله

* * *
دلی خو ب سیقال کهن
سوپا میتر، دخه یال کهن
هه رده م قهستا بال کهن

* * *
چیبین و گهۆر نه کهن
رئیا سلتان ئیزی ژبیر نه کهن
دا روژا ناخره تی روحا وه ب عهزیه ت نه کهن

* * *
دبیتمه وه یا جیش
سوار مه بن ل بوژیت سه رکیش
ل مه زن مهیدانا مه لکا زور خه نده ک دئینه پیتش

* * *

ل بۆرى حور سوار بن
ب نەفسارە گوهدار بن
ب ھەموو موخلقارا يار بن

* * *

ناسى نەفسى
ل رووھى ئىتى مەجلىسى
مىترى خلاس برسى

* * *

نەفسى يە ناسى
د بەھرا عىلى دە خواسى
تەبايا خەلكتى خاسى

* * *

فەقىرى مە ب جۆرە
ھنجىتى نەفسا وى يەزۆرە
ئەو دكەڭە ژ بۆرە

* * *

ھنجىتى نەفسا وى يە خوارە
ماشى مىرى خۆب ھەلالى نە دخوارە
ژ شەرمىترا يى ھەلالە

* * *
هنجیئی ب حدرامی بخۆت ماشه
ژ دیوانا جنڊیا نهوی حاشه
سلتان ئیزی دئی وی هافیتته پاشه

* * *
نهی ب زۆره، نهی ب زاره
توژ بلندیی وه ره خواره
رئی ب راستیی یه دیاره

* * *
راستی یه ریزانه
رۆنایا دلانه
راستی رتیا ئیزدانه

* * *
راستی مه عربفه ته
میری قهنج ته ربیه ته
ل ناخره تنی گیانی وی یی ب عزه ته

* * *
راستی بنیات خاسه
مه ژ سه حابه نهو کاسه
یی ژ خودی خو بترس و بکه ناسه

* * *
راستی بنیات زتیره
وان جندیا خۆرا گتیره
یین ههردهم هیهقی ب خودتیره

* * *
راستی بنیات زتیر بوو
هنجییتی بهر ب لی بوو
دخوار و ژئی نهی تیتیر بوو

* * *
بۆرئی حور لغاف کهن
رتییا ههقییتی قهنج چاک کهن
ل میری خۆ سلاف کهن

* * *
ژ بۆری ئه به وهکی ههپه
لغافا راستییتی بهه سه ره
خودانی بۆرئی سه ره پشتا وی گۆیکه ره

* * *
فهقیری ئه رکانه کا چی یه
ده رویشه کی خۆقه کی یه
یین دايم یی باقی خودی یه

* * *

ژ قهولتی پیر خدره

هنجینی گریثانی راستی ل بهره

شکر دئی چته دیوانا ب مال و سهره

* * *

نهم د کیمین و خودی یی ته مامه.

فهره ننگۆک

- به ریم : بهرئ - دیرین - که فن .
مالتق : هه لایست .
بالق : گه هشتی (بالغ)
مرار : مه بهست مالتی دونیایی یه .
فین : ل فر رمانا (دهم) ی دگه هینت .
یار : هه قال (حبیب) .
جهنگ : دفرده مه بهست ترسه .
سیقال : ل فر رمانین (هون ، هینک ، فینک) دگه هینت .
عه زیهت : ئیشانندن .
جیش : ل فر رمانا (مریدین ریبازی) دگه هینت .
بۆر : ل فر رمانا (نهفسی) دگه هینت .
لغاؤ : هه قسار
هه نهک : که یف . خوشی
مه جر : ل فر رمانا (رئ) دگه هینت .
جندی : دتیکستین دینیدا رمانا (نهوی ل پی ریبیا خودی دچت) . دگه هینت
خاس : چاک - باش .

ژ خاس و چاکین مه ئیزدیان شیخادی

ئیزدیاتی، ب درژییا دیرۆکا خۆ، دگه لهک قوناغانرا ده ریا زیویه و دهه ر قوناغه کیدا، هندهک گهۆپین، و بتاییهت ژ ئالیج جفاکیشه، ب سه ردا هاتینه و ژ وان : قوناغا بهری هاتنا شیخادی بۆ لالشا نوورانی، کو رهه و ریشالین وئ دگه هه نه بهری بوونا عیسا پیسخه مبه ر، قوناغا دن، هاتنا شیخادی بۆ په رستگه ها لالش، کو قوناغه کا هه ره گرنه گ و سه ره کی و وه رچه رخانه کا میژووی و نووژه نکرنا ئیزدیاتی بۆ بو، کو ب هاتنا وی سنووره ک دناقهه را دیرینی و نوویاتیا ئیزدیاتییدا خویابوو. ژ بهر کو شیخادی کاریگه ریا خۆ یا گرنه گ ل سه ر ئیزدیاتی بۆ هه بوو، له وما یه فه ره ئه م که سایه تیا وی بناسین.

هه لهبته گه لهک نه قیسکاران ل سه ر که سایه تی و کارین شیخادی نه قیسینه، به لی پتیریا وان نه کارینه بگه هه نه ئه نه جامة کا راست و دروست و نه قیسینین وان هه قه ژی دگه ل ئیک هه بوون و گه لهک ژ وان ژی نه د دورست بوون.

مالباتا شیخادی ژ ئاکنجیین ده قه را هه کاری بوو، لی ژ بهر سه ره وه ری دژوار فه رماتین ب سه ر داسنیا و هه کاریاندا هاتین، نه چاریوون ده قه را خۆ بجه به ییلن و قه سته وه لاتئ شامئ بکه ن، شیخادی پسئ موسافه ر ده وه ره رتین سالا (۱۰۷۲) ز ل گوندئ بیته فارئ - تاخئ کوردا - سه ر ب باژیرکی به عله به کیشه داهریوه

داهر بوول بیته ل فاره

قه سته کره اته هه کاره

لی جه ما دهوون میتراره*

هه ر ژ ژیی زارۆکییدا خودان هه ش و بیروو، ده مئ گه هه شتییه ژیی زه لامینی ل سه ر ده سته شیخ موسافه ری فیتری ریا ئیزدیاتی بوو و خودئ ناسی

پهیره وکر و پشتی ته نایی کهفتیبه دهقرا هه کاربا، قهستا واری باب و کالین خو کر.

شیخادی دگهل برازایی خو (شیخ ههسن - ابو البرکات -) چونه دیندارا خه لیفه ی و پشتی خه لیفه عه باسیا هنر و کهرامه تی وی دیتن ری ژ وانرا خوشکر کو شه گهرنه لالشا نوورانی و ری و رسمین دینی خو ب تازادانه لی بگپرن.
(مظفر الدین) بیئ نهربیلی دبیئت : (... من ب چاقی خو شیخادی وی دیتی، دهمی ژ شامی هاتی و د مووسلرا بهرهف لالشی چوویی ... شیخادی مرؤقه کی رهش نه سمه و دهرویشه کی خودیناس بوو...) .

شیخادی ژ شامی هاته

دهوران .. دهوران دداته

هات و جیی خو ل لالشی دکاته *

*** * ***

شیخادی شیخه کی چی یه

خودانی مه عریفهت وری یه

عهد و عه زمانا خوش دقتی یه **

پشتی ل لالشی ئاکنجیبوویی، ناڤ و دهنگی وی ب دهقرا ییدا به لاقبوون، وهک شیخه کی خودان که ره م و خودی دگهل کری، له ومان گه له ک چاک و زانا و خودیناس و ئۆلدارین دهقهری لی کۆمبوون وهکی ئیزدینه نه میر و مه همه د ره شان و پیر خدر و پسی جهمی و دهرویشی ئادهمی قاتانی ... هتد.

*** ژقه ولی دستریمه .**

**** ژقه ولی شیخادی شیخی شارا .**

خەبەرە ل ناڤ عەجەما
داھربوو شێخەکی ب کەرەما
ل لالشی مێر لی دېوون جەما *

ڤیچا پشتی ئەوان شارەزایی و ئاقلەندی و کەرەم و خودپناسیا شیخادی دیتین، شێخینیا وی قەبوولکرن و بوو سەرکێشی وان یی دینی .

شیخادی هاتە هەکارە
سجودەت بوون بەرودارە
شیخادی ل ناڤ مێرا سەردارە **

شیخادی هەڤناسی و هەڤالینی دگەل گەلەک زانا و چاک و خودپناسین سەردەمی خۆکەر، یین مینا: شێخ عەبدلقادری گیلانی و عەقبیلی مەنبەجی و ئەبوولەفایی حەلوانی و حەمادی دەبیاسی... هتد.

پشتی شیخادی ل پەرستگەها لالش ئاکنجیوویی، چەند کارین گرنگ ئەنجامدان ژ بوونیکخستن و ب هیتزکرن ئیزدیاتی، و دانانا سیستەمەکی نوو یی چیناتی دناڤ ئیزدیاندە. و چینا شێخاپەیداکر، تاکو دگەل چینا پیرا، بێر و باوەرین کەڤنن ئیزدیان بپارتین، هەر وەسان دەست ب گێرانا تاووسی کرهڤه و هەر مینا باپیرین خۆل دەمی پەرەستەبوونی بەری خۆ ددانە روژی.

شیخادی نیزیکی چل سالان چلەگریوو، کو دشکەفتەکیدای یی مژوولی پەرەستەبوون و خودپناسیی بوو و دژبانا خۆدا ژن ئەینابوو و گۆتوو :

((. . پشتی من دئ ئەبو بەرەکات ریبەریا ئیزدیان کەت.))

شیخادی ل سالا (١١٦٢)ی، ز ل پەرستگەها پیرۆزا لالش قەدەم گوهاستییه

* ژ قەولی دستریمە .
** ژ قەولی شیخادی ومیرا

و قوبه‌کا مه‌زن لسه‌ر سندرؤکا ویه، پشتی ژبیه‌کی دریش د خودی په‌رتسیی و خودیناسییدا بۆراندی. هه‌ر وه‌کی چاوا، دچه‌ندین په‌رتوکیتن که‌فندا به‌حس ژ که‌رامه‌ت و هنه‌رین وی هاتیه‌ کرن هه‌تا سو‌را وی هاتیه‌ فه‌گوه‌استن ژ عه‌ردا وچویه عه‌زمانا نا وه‌کی دقئ سه‌به‌قئ ده‌یه‌ خویایه‌:

چاکیا شیخادی بۆ می‌را دانه

حه‌د و سه‌د و مجاده و چله‌خانه

ژ ئه‌و پاش ته‌خت ژ عه‌ردی فه‌گوه‌است چوو عه‌زمانه‌*

هه‌ر هۆسا به‌حسئ وی دچه‌ندین قه‌ول و به‌یت و قه‌سیداندا هاتیه‌ مینا قه‌ولین دست‌رتیمه‌ - شیخادی و می‌را - شیخادی شیخی شارا... زیده‌باری چه‌ندین تیکست و سه‌به‌قیتن دی.

پرسیار

پ ۱/ هاتنا شیخادی بۆ ناه ئیزدیان، ژ وانرا وه‌رچه‌رخانه‌کا می‌ثرووی بوو، ئه‌قئ چه‌ندی شروقه‌به‌که‌.

پ ۲/ ب کورتی به‌حسئ ژيانا شیخادی به‌که‌؟

پ ۳/ ئه‌و که‌سین سه‌ره‌دانا شیخادی کرین و پی‌را دانوستاندن کرین، شیخانیا وی قه‌بوولکرن. کی بوون؟

پ ۴/ گرنه‌گترین کارین شیخادی ل ناه ئیزدیان کرین چینه‌؟

* ژ قه‌ولئ شیخادی ومی‌را

سیستمی چینایه‌تبی

چین : د چارچوڅی دینیدا، ته‌خه‌که ژ کومه‌له‌که مروڅان پیکدئیت، نه‌رکئ وان یی سهره‌کی، په‌یره‌وکرن و ب ریښه‌برنا ری و ره‌سمین دینییه، چینین دینی دئیزدیا‌تبییدا، نه‌ مینا چینین دبانه‌تین دییه، چونکی ب ته‌رزه‌کی پاشماکییه، ټانکو ژ دای و بابان بۆکچ و کوران دمینت، هر وه‌سان وه‌ک سیستم و ته‌ریقه‌ت ژنخوازی دناقبه‌را وان چیناندا گوننه‌هه.

به‌ری هاتنا شیخادی بۆ ناڅ ټیزدیان، ټیزدی ژ پیر و مریدان دپیکه‌تیبوون، ده‌می شیخادی هاتیه لالشی دیت بیر و باوه‌رین باپیران یین به‌رو لاواز بیښه دچن، له‌وما سیستمه‌مه‌کی نویی چیناتیی دانا وټیزدی کرنه سئ چین (شیخ وپیر و مرید). څیجا هه‌ولا څه‌ژاندنی دا، کو د نه‌نجامدا هنده‌ک ری و رسم هاتنه ژ ناقبرن و هنده‌کین دی هاتنه دانان، تاکو دگهل ره‌وشا وی ده‌می بگونجین، بۆ وئ مه‌ره‌می چینا شیخا ب ره‌خ چینا پیرانښه هاته دانان، کو ژ بنه‌مالین پیرا دروستکرن

(شیخ و پیر گولیت داره‌کینه). پشتی څافارتنی، ژنخوازی دناقبه‌را واندا هاته حه‌رامکرن و هر چینه‌کی ټهرک و ماشین وئ پی هاتنه سپارتن.

ټیزدی دبنه سئ چین: (شیخ و پیر و مرید).

۱- شیخ: رتبه‌ری ته‌ریقه‌تی نه، دبنه‌تاردا، شیخ ل جه‌م ټیزدیان دبنه سئ بنه‌مالین سهره‌کی ټه‌وژی:

۱- نادانی : سهر دکیشته بنه‌مالا شیخادی و څان چقا ب خوښه‌دگرت:

- مالباتا شیخ حه‌سه‌ن.
- مالباتا شیخ شه‌رفه‌ددین.
- مالباتا شیخ زیندین.
- مالباتا شیخ براهیمی خه‌تمی.
- مالباتا شیخ موسی سؤر.
- مالباتا شیخی ټیتیمما.

ب - شه مسانی:

سەر دکیشته بنه مالا ئیزدین میری شه مسانی، کو بهری هاتنا شیخادی، ل ناڤ ئیزدیان خودان دهستهه لاتیبون، ئەڤ بهرەیه ڤان مالباتا* ب خوڤه دگرت :

- مالباتا شیخ شمس.
- مالباتا شیخ فهخره.
- مالباتا شیخ سجادین.
- مالباتا شیخ ناسردین.

ج- قاتانی :

سەر دکیشته بنه مالا دهرویش ئادهمی قاتانی و ژ ڤان مالباتا پیکدئیت:

- شیخو به کری فهقیر.
 - شیخ مههمه دی باتنی.
 - شیخ سمایلی عهزله لی.
 - شیخ عهبدلقادری رهحمانی
- ههژی بهیژن ههر شیخه کی، شیخ وپیریت خو هه نه ژ بنه مالین دی ودبنه مریدین وان.
- ۲- پیر: ئانکو ریبه ری دینی، دناڤ ئیزدیاند ا ب چینه کا که ڤن د ئیتته ناسین، ئەڤ چینه چل بنه مالان ب خوڤه دگرت و هه سن مه مان پیری وان ههر چل پیرایه .

پیر هه سن مه مانه

کره پیری ههر چلانه

* گه لهک شیخین دی ژ شه مسانیانه، لی چونکی ئەو شیخ پستین ڤان بنه مالین دیارکرینه، له و ما مه ئامازده پین نه دایه.

پنہ مالیتن پیرا تہ فہنہ:

- ۱- پیر ہسن مہمان
- ۲- پیر مہمہد رہشان
- ۳- پیری جہروان
- ۴- پیر ہاجیال
- ۵- پیر مہمہ ششان
- ۶- پیر ٹیسیبیا
- ۷- پیرافات
- ۸- پیر ہسنا لکا
- ۹- پیر دہلی
- ۱۰- پیر حہجی مہمہد
- ۱۱- پیر قہ دیبلبان *
- ۱۲- پیر ٹالوہ کر
- ۱۳- پیر ٹومہ رخالہ
- ۱۴- پیر مہمہد دی رہبن
- ۱۵- پیر داوود
- ۱۶- پیر مہند
- ۱۷- پیر قہ رچہری
- ۱۸- پیر قہ لہ ندر
- ۱۹- پیر مہروان
- ۲۰- پیر بازید
- ۲۱- پیر بووب
- ۲۲- پیر خوشا فا
- ۲۳- پیری لبنا .
- ۲۴- پیر بہ بیوون
- ۲۵- پیرا خا
- ۲۶- پیر ٹیزید
- ۲۷- پیر حہجی عہلی
- ۲۸- پیر خہ تی پسی
- ۲۹- پیر ہہ مالی
- ۳۰- پیر مہ حموود
- ۳۱- پیر بوڑ
- ۳۲- پیر مووس
- ۳۳- پیر در بیس
- ۳۴- پیر بوال .
- ۳۵- پیر ہہ مہ دی بابی
- ۳۶- پیر حہ سہن
- ۳۷- پیر رہ شی حہ بران
- ۳۸- پیر مہ یسوور
- ۳۹- پیر شالیار
- ۴۰- پیر مہ نسوور *

ہنویہ بیٹن ہہر پیرہ کی، شیخ و پیریت خوہنہ ودبنہ مریدین وان.

* ہنوی گوتنییہ کوگہ لہک پیرین دی ٹی ہنہ، لی چونکی تہ و پیر پستین تہ فہنہ مہ دیار کرینہ، مہ ناماژہ بی نہ دایہ.

۳-مرید: خەلکێ گشتینە ژ ئیزدیان، وژنخوازی دناقبەرا وانده رهوايه، هەر ئیزدییهکی شیخ و پیر و مەرهبین * خۆ ههینه.

ژ ئهركين شیخ و پیرا

۱- خودان رهوشتين باشين چفاکی بن و پیگیرییهکا تهمام ب ههموو پیر و

باوهر و ری و رهسمین دینی ههبن.

پیرۆ ههکه توو نهیی ریتاسی

تو زالمهکی دل قیاسی

دئ ریتیا خودئ ب چی ناسی؟ **

۲- دقیت د بیافی زانیاریین دینیدا ئیکجار دپهلهوانبن.

دپێژمهوه شیخان و پیر

هون دزانا بن ددلگیر

دا ل ناخرهتی بیتزهوه هه ی پیر ***

۳- دقیت ب جهلالی ماشی خۆ بخۆن، ئانکو بهرامبهری وی رسما ژ مریدین

خۆ وهردگرن، مریدین خۆ فیری زانیاریین دینی بکهن.

* مەرهبی: نهچینهکا تاییهته، بهلکی بلهیهکا دینیه.

** ژ قهولنی ههسهدی ئال تهوری.

*** ژ قهولنی ههسهدی ئال تهوری.

رما راستی پالكه
پیشخوڤه پافیتز بهرخوڤه کالکه
ههکه توویی ماشخوری، ماشی میری خو ل خو حه لالکه *

- ۴- دقبت ب حه دو سه دکرنا مریدین مریدین خو رابن.
۵- هه ولیده ناریشین چقاکی بین مریدین خو چاره بکه ن.
۶- د تنگایاندا هاریکاریا مریدین خو بکه ن.
۷- پیدقییه شیخ و پیرین (سه رده ری) ل په رستگه ها لالش ل روژین جه ژنان مریدین خو میتانکه ن.
۸- ههژییه بیژین: کو شیخ ههینه ب کاری بسک گرتنی رادبن و هه ره هسان پاراستنا مشورران ژ نهرکین پیرانه.

په دشی من ل حوکمی خو ئی غه فووره
ژ باوی هاتبوو ده ستوره
داده ستی شیخا بسک و مه قه سه
دا ده ستی پیرا فتر و زکات و مشوره **

پرسیار

- پ ۱ / نه فان پیتناسه بکه:
چین، پیر، نادانی، قاتانی.
پ ۲ / مالباتین شه مسانیاں بهژمیته.
پ ۳ / نهرکین شیخ و پیران بهژمیته؟

* ژ قه ولی شییری راستی.

** ژ قه ولی قه ره فرقان.

قهولئ شیخادی شیخی شارا

ئەف تیکستە باسی ھنەر و کەرەماتین شیخادی دکەت و دیار دکەت کو ئەف قەولە (۵۰۰) سالە بەری داهربوونا شیخادی یە، دیار دکەت کو شیخەکی خودیناسی و دەرویش و ریزان دئ داهربت، ل عەردی دئ بیتە سەرداری مروفین خودیناس و خودان ئیمان دئ باوەری ب ھنەر و کەرەماتین وی ئین، ھەرەسا ئەف قەولە دیار دکەت کو ھیز و کەرەمەتا شیخادی ژ با خودی و تاووس مەلەکە و ھەر ئیزدییەکی ژدل و ئیمان و ب گوتن و کریار باوەری بی بیت، ھەر مرزو ئارمانجەک ھەبت دی زوو گەھیتئ ول ئاخەرەتی ژ خەلاتئ وی بەھەشتە. ئەف قەولە جارە کادی دووبات دکەت کو خودی مەزن تافرینەرئ عەرد و عەزمان و ھەموو کنیاتئ یە، ھەرەسا شیخادی وەکو خودیناس و دەرویش دەسەلمینت کو قەول و بەیت و بیرو باوەر و علمئ مە ئیزدیان ژ با ئیزدانە، خیر و بەرەکەت و رەحما خودی مەزن یا زۆرە و ھەر دەم و گافا ھەز بەکەت دی رەحم و دلوقانیا خو دگەل بەنیئ خو کەت.

ب دەستووری خودی

شیخادی شیخی شارا
خودانی بەریان و بەحرا
ئەف قەولە داهربو، پینچ سەد سالی ژ بەری کەنیا مارا

* * *
شیخادی شیخەکی چتیه
خودانی مەعریفەتی و رتیه
عەرد و عەزمان خووش دقتیه
* * *
شیخادی شیخی حەقیقەتی
خودانی مەعریفەتی
ھنەر و کەرەمەت ژ باوی تی
* * *

شیخادی و تاووسی مهلهک و سلتان ئیزی ژ ئیکن

چو مهعنیای ژئی مهکهن
ئهو زوو مرآزا حاصل دکهن

* * *

زوو حاصل دکهن مرآزا
سلتان ئیزی خالقه دگه پیت ب ههزار و ئیک لباسا

مه ئهو سوپ دیت و کرناسه

* * *

مه ب وی سوپئی ناسکر

په دشای ب رحم و شهفه قه تیت خۆکر

ئهوی عهرد و عه زمان چیتکر

* * *

ئهوی چیتکرن عهرد و عه زمانه

ل سهر چیتکرن بهحر و بهحرستانه

زیتنده وهر و ئینسان وجانه

* * *

بهحرا ب ناڤ حهقیقه

چی بهحره که عه میقه

په دشتی من دانا بوون ههفت تهریقه

* * *

ههر ههفت تهریق کو هه بوو

ئیتقین علمتی وان ژ مالا مه بوو

رکنی وان رکنه کی زیتده بوو

* * *

سلاڦڻت مه ل وئ ديوانئ
ل وئ مه تبهخت ، ل وئ شيلانئ

نهوه جيئي دين و ئيمانئ

* * *

دين و ئيمانئت مه ژ وئيه
حه قيقه تا مه ژ وئ حه ودييه
كو سلتان ئتيزى بخو خودييه

* * *

دابدهين مه دههيت رۆژ و هديقا
ئاخرهتئ بگرن ب زير و زيقا
تا ووسى مه لهك ئەڦ دنيايه پيقا

* * *

پيقا و كرقه داره

شيشمس خونداكاره

رۆناھيا شيشمس دابوو بنئ به حره

* * *

ژ ميتر و مه لهكا ددهين مه دهها

خاسيئت ل ناڦا قوبدهها

رۆناھى داهريوو بهري سبهها

* * *

رۆناھيا بهري سبي داهريوو

بۆز ل عبادەتت ب کاربوو
سەد خوزیا وی میترئ ل پیتش حەقییا خۆ راوەستا بوو

* * *

سەد خوزیا وی میترئ ل پیتش حەقییا خۆ قە دراوەستە
ئاشق و ماشووق مفتحە ب دەستە

مە مرزا خۆژئ دخوەستە

ئەوان مرزا خۆژ هەقییی دخوەستە

* * *

خۆزی من زانییا عەسلئ ستیرا چیبە؟

ژ قودرەتا نیلاهییه

کا رکنیت وان ل سەرچی سەکنییە؟

* * *

رکنئ وان ئاقە

مەلەک راوەستا هاتە هنداڤە

ژ قودرەتی ژئ دوەریتت خوناڤە

* * *

شیخادی وه دبیته

علمئ مە نهیی قەلەم و دەویته

ب قودرەتی ئاڤ ژ ستیرا درپتە

* * *

ژوان ستیرا ئاف درژی
په دشتی من عهد چیکر، عهد زمان ل سهر دگورمژی
دل و هناقیت من ژ بدر دپوهژی

* * *

چهندی هدیة عهد زمان و به حره
هدکه نیزی بکه ته فرواره
دی رحم رژیت ل هدر چار کناره

* * *

خوژی من زانیبا عهد زمان چی مقداره؟
هدکه نیزی بکه ت فرواره
مه نزی پینچ سهد سالی ب هژماره

* * *

خوژی من زانیبا عهد زمان چی قه دهره؟
ژ گوتنا فه خری بازه ره
مه نزی پینچ سهد سالی ب دهفته ره

* * *

خوژی من زانیبا عهد زمان ب چی قیاسه؟
ژ گوتنا خدر لیاسه
رکنی وی ژ عدول هه تا ب نه ساسه

* * *

خۆزى من زانيبا عەزمان زىڭە يان زىڭە؟
ئەوان جىندىيا ل سەر مىلى خۆ دىڭىرە
ئەوتىن ھىزىن وان ب خۇدپىرە

* * *

خۆزى من زانيبا عەزمان ب چى رەنگە؟
ھەكە ئەو سورە، ئەو رەنگە
ھەموو موھرا سەر زەنگە

* * *

سەر زەنگە ھەموو موھرە
ھىنجىپ نەقسا وى ل خوارە نەپەل ژۆرە
ئەو زوو ناكەقت ژ سەر بۆرە

* * *

شىخادى شىخىن كافتى بوو
عەوليا وى ل قى بوو
لوح ل مەحفوود ناقتى خۇدى بوو

* * *

پەدشاي شىخەك راكر
عەرد و عەزمان بۆرا ئاڭاكر
دلى مە ئىزدىا پى شاكىر

* * *

په‌دشای شیخه‌ک چیتکر
نائق شرینتی شریف لیکر
دار و به‌را بۆرا سجووده‌تکر

* * *

شیخادی شیخه وهنه
بینایا چاقیت منه
عەرد و عەزمان خوۆش دقتینه

* * *

شیخادی بین شیخ پەرکاته
خه‌لاتکر ب هه‌فت خه‌لاته

له‌و بۆرا خه‌ملین عەرش و کورسی و سه‌ماواته

* * *

شیخادی شیخ ل عامه

ئوسفه‌تیت وی ژ بەری ئیسلامه

شیخادی قه‌دهم گوهاستبوو چوو شامه

* * *

دهم و ده‌وران ژ میژن

ئه‌ف گوتنه د دوورن ددریژن

قه‌ول و مه‌ده‌ها بۆ مریدا دبیتژن

* * *

شیخادی شیخه کی ب مه عنتییه

میتره اتنه سلاڤ لیتییه

کانیا سپی بۆ میتره قبولیتییه

* * *

لالش خوۆش زیاره ته

کانیا سپی قبوله ته

قبوله تا دنێ و ئاخره ته

* * *

لالش خوۆش مه كانه

کانیا سپی كر نیشانه

ئهوه نیشانا عهد و عهدمانه

* * *

لالش مه كانه کی چیتییه

ئهوه رۆژا ل پیتی ب ریتییه

عهین ل حهق ناڤتی خودیتییه

* * *

ئهوه رۆژا ل پیتی پیره

پیتیشیا وان ناگره

ئهوئی رۆژی شیتشمس دپته مه فهره

* * *

ئەو رۆژا پى پرا دريژە
نەدمەست بن و نە دگيژە
سلتان شىخادى راستيا ژى دبيژە

* * *

ئەو رۆژا ل پى پرا وەكە مووہ
كوحرەت نازل بووہ
خەلكى زالم ل ويدهرى نقسان دبووہ

* * *

دۆزەخ و جەھنم جووتن
نۆت و نەھ كەلیم دگەل يەك دگوتن
ئەوان گونەھكار دناڤ خۆدا دسوتن

* * *

ئەو رۆژا ل پى پرا زراڤە
كوحرەت نازل بوو ناڤە
خەلكى زالم ما بوو بى گافە

* * *

رۆژ ل گەلپىن كوورە
ھوون باكەنە خاسپىت غەفوورە
ژگوتنا ، شىخادى ژى دچن ئوسفەت و نوورە

* * *

رۆژ ل گه لیبی تەنگه
 وهختی دبوو دهعهه و قال و جهنگه
 ژ گوئنا ، شیخادی ژێ دچن ئو سفهت و دهنگه
 * * *
 لالشا نوورا نییه
 بههشتا باقییه
 مهکانی سلتان شیخادییه
 * * *
 لالش و بههشت دخۆشن
 خودان نیمان و خودان تهرکان دناقدا دمهشن
 نه و قهدهمگهها شیخ فخری رهشن
 * * *
 نهم دکیمین و خودی یی تهمامه .

فهرههنگۆک

موهر : ئهساس	بوهرژی : قهژیا - گهشبوو .
تهریقهت : ری	مهزلی : دهمهکی باتنبیه .
ئیقین : باوهری	قهدار : قیاس - پیشان .
شیلان : مهتبهخ	بایزهه : تیگهههشتیی دینی .
مهدهه : مهدهح و سهنا	سههزهنگ : مرن .
بوهر : نهفس	لوح ل مهحفوود : (اللوح المحفوظ) .
گورمژی : کره روناھی	ئوسفهت : پهسن .
جهنگ : شهه	قهدهمگهه : جیی ناکنجیبوونی .
	مهدهه : دهم . مهیهست (سهههاتی)
	حهقیقهت : راستی
	عمیقه : کوور
	مهزلی : قیاس (هژمارتنا دهمی)
	قهدهه : قیاس (بوهرهژمارتنا عهردی)
	سههریوهر : سههروهه

جڦاتا رۆحانیا ئیزدیان

جڦاتا رۆحانیاڻ : دناڦ ئیزدیاندا، بلندترین دهستهکا دهسته لاتدارییه، یه پیکهاتییه ژ کۆمهکا دیندار و زانایین دینی، کو میری ئیزدیان سه رۆکاتیا وی جڦاتی دکهت. ئەڦ جڦاته سه ره رشتیی ل هه موو کاروبارین دینی و جڦاکی یین ئیزدیان دکهت باره گایی وی ل په رستگه ها لالسه.

ژ کهڤندا دگۆتته جڦاتا رۆحانیاڻ (مهحفه ل) کو هه موو ئەندامین وی پشکداری ده سه ماکیشانیدا دکرن، نۆکهژی پتیریا ئەندامین جڦاتا رۆحانیاڻ پشکداری تیدا دکهن، ئەڦ چه نده کهڤناتیا مهحفه لی خویا دکهت، چونکی سه ماکیشان دزڤرته سه رده میتن هه ره کهڤن.

جڦاتا روحانی یه پیکهاتییه ژ :

۱- میری ئیزدیانی : سه رۆکی جڦاتا رۆحانیه، ژ مالباتا میرایه، کو بابکالی وان میر براهیم ده رۆیشی قاتانییه، سه رکیشی ئیزدیایه، کاروبارین دینی و جڦاکی ب دهستی وینه و ل باعه دری یی ناکنجییه.

۲- نختیاری مه رگه هی : نانکو (بابی شیخ) ب بلندترین پله یا رۆحانی دئیتته هژمارتن، ژ شیخین شه مسانینه و ژ مالباتا شیخ فه خری ئادیایه، ژ کارین وی یین سه ره کی، ژ ئالیی دینیقه ریه ریا ئیزدیان دکهت و هه ر سال دوو جار ل ناڦ ئیزدیان دگه ریت ژبو رۆنکرنا بیرو باوه ران وریزکرنا قه ول و به یتان و چاره کرنا ئاریشان و هاندانا وان بو ته بایی و باشی و ئیمانئ. دڤیت روونشتنا بابی شیخ ل سه ر سجادی بت و ل په رستگه ها پیروزا لالش جهه ک تاییهت هه یه بو جڦاتا بابی شیخ، کو دکه فته به رامبه ر ده رگه هی په رستگه هی و دبیزنی جه لسا بابی شیخ. ده می بابی شیخ دچته به ر دلۆفانیا خودئ. میری ئیزدیان دگه ل ریه سپی و زانایین ئیزدیان کۆمدین و بابی شیخ ب هه لیزارتن دئیتته دانان، ژ وان مه رچین کو دڤیت ل جه م که سی خو بو نختیاریا مه رگه هی هه لیزارت هه بن :

- ۱- دقیت ژ مالباتا شیخ فخری نادیابت.
 - ۲- دقیت خودان رهوشته کی هره باشی دینی و جفاکی بت.
 - ۳- دقیت دپیروباوهرتن ئیزدیاتی و زانیاریتین دینیدا ئیکجاری شاره زابت.
- ژ نهرگین بابی شیخ (نختیاری مهرگههی)**
- ۱- سالی جاره کی یان دووان، ل ناٹ گوندین ئیزدیان دگریت و ئیزدیاتی ژ وانرا شروقه دکهت.

- ۲- ناریشین جفاکی چاره دکهت.
- ۳- چلی زقستانی و چلی هاقینی ب روژی دبت.
- ۴- ل هموو جهژن و هه لکه فتین ل پرستگهها پیروزا لالش دئینه کرن ناماده دبت، بۆ پشکدار بکرنی درئ و ره سمین دینیدا وهک: سه ما کیشانی و قناری هتد.
- ۵- ناموزگاریتین دینی ناراسته ی دینداران دکهت.

بابی شیخ جوقة تکه تاییدت هدیة نهوژی نهغه نه:

- ۱- پیئیشمامی بابی شیخ : ژ شیخین شهره دینه.
- ۲- بابی گاغان : ژ شیخین نامادینه.
- ۳- بابی چاویش : ژ شکسته سین پرستگهها لالسه.
- ۴- نختیاریتین ئیسقنی و به حزانی و باشیکی.
- ۵- کوچک : دینداره که، چاقربینی دکهت.

جل و بهرگین بابی شیخ و جوقة تاوی پیکهاتینه ژ:

- ۱- کراس و زه بوون
- ۲- مهرزووک
- ۳- رست
- ۴- کولک و شاشک
- ۵- مهفتوول

* جارن هندک که سین خودان

که رامهت ژی دبنه ئیختیاری مهرگههی وهکی بازیدی به ستامی و کوچک برهیم.

۳- **شیخ وهزیر:** ژ شیخین شه مسانییه، ژ مالباتا شیشمسسه، جهه کی بلند و پلده کا تایهت د ئیزدیاتییدا هدییه و ئیکه ژ جقاتا رۆحانیان.

۴- **پیشمامی مهرگه هی:** ژ شیخین ئادانییه و ژ مالباتا شیخ حه سه نه، ئیکه جوقه تا بابی شیخ.

۵- **پیشمامی بابی شیخ:** ژ شیخین شهر فهدینه، ئیکه ژ جوقه تا بابی شیخ و دگهل وی دگه ریت.

۶- **نقیب:** ژ پیرین هاجیاله، ئیکه ژ جقاتا رۆحانیان و دگهل تاووسی دگه ریت.

۷- **بابی کافان:** ژ شیخین نامادینه، ئیکه ژ جقاتا رۆحانیان و دگهل بابی شیخ دگه ریت و دقیت زانیاریین باش ل دۆر ئیزدیاتییه هه بن.

۸- **مهنزی قه والان:** ئیکه ژ جقاتا رۆحانیان، سهروه ری قه والایه و دهسته کا قه والا دهستنیشاندهت و سه ریه رشتیا فیرکنا قه والان دهت.

۹- **بابی چاویش:** ئیکه ژ جقاتا رۆحانیان و شکهستییه په رستگه ها پیروزا لالسه، ژیا نا خو بو خزمه تکرنا دینی ته رخانگرییه، خو ژ له فزه تین دنی بیه هر دهت و دژیا نا خو دا نابت ژنی بینت، رسته هلگره و سه مایه دکیشته.

۱۰- **سه رده ری په رستگه ها لالش:** ئیکه ژ فه قیرین خه رقه بو ش یان ژ شیخین شیخویه کره، کاری وی خلمه تا په رستگه ها لالسه وتانج و حلین شیخادی (ئانکو جلین وی) ل بهر خو دهت ل ده می سه ما کیشانی.

پرسیار

پ ۱/ جقاتا رۆحانیان چیه؟ نه نامین وی به ژمیره.

پ ۲/ مه رجین دهستنیشانکرنا بابی شیخ چینه؟

پ ۳/ نه قین ل خواری پیناسه بکه:

(مه حفهل، میری ئیزدیان، شیخ وهزیر)

پ ۴/ پیکهاتی جوقه تا بابی شیخ کینه؟

ژ ری و رهسمین جفاکی

تیک: داوهنه بی: ئانکو (بانگدان) ری و رهسمه کا دینی - جفاکی یه که فنه ، بانگه وازه که د ئیته کرن ب مه ره ما کۆمقه بوونا هه موو خه لکی گوندی، پتریا داوه نه بیا ل رۆژتین چارشه مبوو یان ئینیا د ئینه کرن و رۆژا داوه نه بیی که س ناچته سه ر کاری خۆ.

ری و رهسمین داوه نه بیی:

هیتقاری مجبوری گوندی، ل سه ر بانی یان هه ر جهه کی دی یی بلند، ب سی دهنگان دکه ته گازی (سه ی داوه نه بیا (...)* هئی ئی ئی) ل وی ده می خه لکی گوندی ب سه کنی و پیخواسیشه، به ری خۆ دده نه لالشا نوورانی و پشتی ب داوی دئیت هه ر تیک دی ل توکا دبه رخۆدا یان ل به راته کی ... زیاره تی بت.

جۆرتن داوه نه بیان:

- ۱- داوه نه بیین خودانان
- ۲- داوه نه بیین خاسین گوندان.
- ۳- داوه نه بیین جهژن و هه لکه فتان.
- ۴- داوه نه بیا بزر و نه قلا نان و ماستی.
- ۵- داوه نه بیا گه را تاوسی.
- ۶- داوه نه بیا گه را بابی شیخ.
- ۷- داوه نه بیین ته نگاڤیان.

۱- داوه نه بیین خودانان : ئەف جۆره داوه نه بی ل چلی هاقینئ دئینه کرن، بۆ داوه نه بیا هه ر خودانه کی مریدین وی سه رپه کی سه رژتیدکه ن و دچنه جه م نیشانگه ها وی وزیاره تی دبن .

* ناقی خاسی داوه نه بیا وی، دئیه گۆتن.

۲ - داوڤنه پيٽن خاسٽين گوندان : هەر گونده کي خاسه کي بهرناس بي هه و ل ده مئ داوڤنه بيا وي نيشانگه ها وي خاسي جوان دکهن و سه بره کي سه رژيدکهن و گوندي هه موو لي کؤمقه دبن.

۳ - داوڤنه پيٽن جهژن و هه لکه فتان : ئەف جۆره داوڤنه بي ل هيتقارين : هه موو جهژن و تواف و هه لکه فتا و هيتقارا چارشه مبووا ... دئينه کرن.

۴ - داوڤنه بيا بزر و نه قلان و ماستي : ل به هاري هه ر گونده ک خؤ ناماده دکهت بؤ سه فه را ماستا، ل هيتقاري دبتنه داوڤنه بي، بؤ هندی خه لکي گوندي ل رۆژا دي قه ستا لالشا نووراني بکهن تاکو بزر و نان و ماستي خؤ بهن .

۵ - داوڤنه بيا گهرا تاووسئ : رۆژا کو تاووس دئينه گوندي، هيتقاري دکهنه داوڤنه بي.

۶ - داوڤنه بيا گهرا بابئ شتيخ : ديسان بؤ هندی خه لک ناگه هداري هاتنا بابئ شتيخ و جؤقه تاوي بن، ل رۆژا هاتنا وان دبتنه داوڤنه بي.

۷ - داوڤنه پيٽن تهنگاڤيان : ژ ده ر فان بواري به حس ئي هاتيه کرن و ل په ي پيٽڤي بؤ نه نجامدانا کاره کي، ئەف جۆره داوڤنه بي دئينه کرن.

دوو: تواف :

هه لکه فته که ديني ، جفاکي ، يه که فنه . تواف ل وه رزي به هاري - پشتي جهژنا سه ري سالي - ده ستيپيدکهن و هه ر گونده کي توافا خؤ يا تايبهت هه يه ، دقي هه لکه فتيده خه لکي گوندي و زيده باري خه لکي ده ور ويه ر دي ژي ب جل و به رگين جوان و ب که يف و شاديقه پشکدارين تيده دکهن و نيشانگه ها خاسي گوندي توافدکهن، خه لکي گوندي سه بره ر سه رژيدکهن و خواريين تايبهت ناماده دکهن و خزم کهس و کار و هه قلان ميثاندکهن، مجيئوي گوندي ژي سماتي چيڤدکهت.

د هندهک توافاندا ری و رهسمین تاییهت دئینه گیران: مینا: کیشانا ئیشیکئی ل
توفا که رهجال ل گوندئ سینا و پهری سوارکرنئی ل گوندئ خه تارئ و دوغاتا و مهم
شقان و سوارکرنا هلیلال ل گوندئ بؤزا هتد.

سین: سونه تکرن: فه رزه که ژ فه رزین ته ریهه تی، لهومان د ئیزدیا تیدا دقیت
کور بینه سونه تکرن و که سئ نهیی سونه تکرئی نابت سه رپه کی سه رزیکهت و ژنی
بینت و هه که هات و کوره کی ئیزدی چو بهر دلوقانیا خودئ و نهیی سونه تکرئی
بوو، بهری له شی وی ب هه دوسه د کهن دقیت سونهت کهن، هه ره هسان نه وی د
ئیته سونه تکرن دقیت کریفه کی خو هه بت و باشتره هه که کریفی وی نه ژ چینا وی
بت و گه لهک جارن ئیزدی بوسلمانان ژی دکه نه کریفین خو.

به ره هئین سونه تکرئی

دهمی خیزانه کی فیبا زارو کین خو سونه تکهت، کریفه کی ده ستیشاندکهت و دچنه
مالا وی و خه لاته کی ژیرا د بهن و ژئ دخوازن بته کریفی وان بی خونئی و ب رؤژا
سونه تی ناگه هدار دکهن، پاشی هندهک خه لانتین دی وهک په رۆک، ب سه ر مرؤف و
خزم و هه فالین خؤدا به لاقه دکهن . ل رؤژا سونه تکرئی ب ناماده بوونا کریفی و
هه کیمی و نه وی خه لات ژیرا چوین و هاتینه خوندن ... دگه ل کریارا سونه تکرئی
ناهه نگه کی دگیرن.

ری و رهسمین سونه تکرئی

پشتی هه کیم ناموره تین پیدفی بو سونه تکرئی ناماده دکهت، زارو کی دی ئیته
سونه تکرن د کوشا کریفی وی دکهن و دهمی زارو کی سونه تکهن گه ره که دوو- سی
چپکین خونئی بکه فنه سه ر کراسئ کریفی وی، پاشی کریف دی دهیکا زارو کی
خه لاتکهت، پشتی هه کیم ژ کارئ خو ب داوی دئیت، ناموره تین سونه تکرئی
ده سینیکه کی دکهت و ل جفاتئ دگیرت و هه ر ئیک هندهک درافی دسینیکه کی دکهت،
پاشی هه موو پیکفه زادی دخون و شه هیانی دگیرن.

پشتی سونه تکرینی

پشتی رۆژا سونه تکرینی، ئەوین بۆ رۆژا سونه تی هاتینه خوندن، دچنه پیروزییا مالا زارۆکی خۆ سونه تکرینی و هەر ئیک خهلاته کی دگهل خۆ دبهت و مالا زارۆکی خۆ سونه تکرینی ژێ خهلاته کی ددهته ئەوین هاتینه پیروزیی.

هەر وهسان مالا کریشی ژێ دچنه پیروزیی و دیسان ئیکودوو خهلاتدکهن و پاشی ئەوین دی ژێ دچنه مالا کریشی و ئیکو دوو خهلاتدکه نه شه و ب قی چهندی هاتن و چۆن و په یوهندی خیزی دناقههرا و اندا موکومدبن. و مینا خیزیانه کی لی دئین و پشکداریی دخۆشی و نهخۆشیی هه قدا دکهن.

چار: - ژن ئینان: ئانکو جۆتسوون ژ پیدقیبتین گرنگیتن ژبانیه بۆ پیکئینانا خیزیانه کی و بهردهوامیدان ب ژبانێ.

رێ و رهسمین ژن ئینانی

1- خواست: پشتی کور و کچ هه قدوو راجا قدکهن بۆ هه قئینیاتی، مالا کورکی دچنه خوازگینی، پشتی مالا کچکی رازی دبن، جاره کا دی مالبا کورکی دچنه شه و دانوستاندنی دگهل هه ق دکهن، پشتی ههردوو ئالی رازی دبن، ژقانه کی بۆ شربینی دهستنیشان دکهن و هه ر وئ رۆژی مالا کورکی نیشانییه کی* ب کچکی شه دکهن. ل رۆژا شربینی مالبا کورکی و خزم و کهس و کارین وان قهستا مالا کچکی دکهن و ل ویدهری قهلهن دئیتته قه برین و پاشی دزقنه مالا کورکی و ل ویدهری زاده کی دکهن و ئەوین چۆنه شربینی ب که یف و شادیقه دخۆن، هه ژیه بیژن کو جقاتا روحانیان نهختی کچی قه بریه ب (۷۵) غرامین زیری.

* نیشانی: گروقی رازیوونا ههردوو ئالیایه، نیشانی ژێ خهلاته که مالا کورکی بۆ کچکی دهن.

چەند رۆژەکا بەری داوہتە، مالا کورکی کاری خۆژ ھەموو ئالیانقە دکەت و ب خەلات و پەرۆکا مرۆف و کەس و کار و ھەقالین خۆ دخوننە داوہتە، مالباہا کچکێ ژێ جل و بەرگ و پیدقبا بۆ کچا خۆ دکرن و دگەل نیشانی و خەلاتین مالا کورکی ژێرا ئیناین جھێژێ وی تەمامدبەت و دبێژنی (جھێژێ بووکی) کورک براپێ ناخرەتە و کچک خۆشکا ناخرەتە بخۆ دەستنیشاندکەن و ئەوین ھاتینە دەستنیشانکرن دقیت نەژچینا کورکی و کچکێ بن، یێ دێ بتە براپێ ناخرەتە بەراتەکی دناقیدا دشیلت و ب سەر کورکی شە دکەت و پاشی ئەوژی ژێ شە دخۆت، ھەر ب فی تەرزێ خۆشکا ناخرەتە یا کچکێ ژێ ب فی کاری رادبەت.

ب- مارە بپین: ئیزدی پشتی نیشانی ب کەچکێ شە دکەن، رێ ورەسمین مارە بپینی دەست یێ دکەن و ب نامادەبوونا شێخەکی بنەمالا شێخ ھەسەن دگەل دوو کەسا، کەچ و کور نامادەدبن و کەفیەکی ل سەر دەستێ وان دادن و دوعا یا مارەکرنێ دبێژن و ناقتین کەج و کوری ل تومارەکا تایبەت دنقیسن، وفورمەکا نقیسی و خەتم و ئیمزاکری ددەن وان، ھەژبە بپین دەمی دوعاکرنێ کەچ و کور بناقێ دایکێ دھینە تومارکرن ل توماری.

پشتی مارەکرنێ کەچ و کوری ماف ھەبە بچنە دادگەھێ و مارا خۆب فەرمی بپین.
ج- رۆژا داوہتە: ل دەمی بەرێ، ھێقارا داوہتە، مالا بابێ زاقای، زەلامەکی یان ژنەکی دێ ھنیرتە مالا بابێ کچکێ، تاکو ئەوان ب رۆژا داوہتە ئاگەھدار بکەت و دگۆتتە وی کەسی ب فی کاری رادبوو (شوژیینی) یان (سەر سپی).

ئەو کەسین بۆ داوہتە ھاتینە خوندن، ل ھێقارا داوہتە نامادەدبن و کەیف و شەھیان ھەتا درەنگی شەفتی دئینە گێران، سپیدێ بەرھەشیا خۆ دکەن بۆ شەگواستنا بووکی، ھنگی ئەوین چنە بووکی (بەر بووک) ب جل و بەرگین جوان و ل بەر دەنگی دھۆل و زرنایێ قەستا مالا بووکی دکەن، دەمی دگەھنی ھندەک ژن و کچک ستران و پەستەیتن فولکلۆری دسترین، کوپتریا وان پەستان ل دۆر شەگواستنا بووکی، ئیچا پشتی، پشستەدەر و خەلاتی بالگیی و ریزانیا زارۆکان ژ ئالیی مالا زاقایقە دئینە دان، بووکی ب پەستەیتن نارینکی ژ مالا وی شەدگوتیزن ھەتا دگەھنە مالا زاقای، پەستە و ستران دگەل دەنگی دھۆل و زرنا دھینە گۆتن و گۆقەند دئینە گێران.

دەمی بووک دگەھتە بەر دەریی خانی، شێرپکەکی ل دەرچکی ددەت و میوژ و

چوکلیت و گهنم و درافتی ناسنی .. ژئی دپهکن. دهمی بووک دچته ژۆر دسهکنت،

هنگی دهیکا زافای خهلاتهکی ددهته بووکی و نهوژی روودنیت، پاشی زارۆکهکی د کۆشا بووکی دکهن و بووک ژی وی زارۆکی خهلاتدکته. ل سهر بانی زافا و برازافا و ههقالین وی د سهکنینه، نهوی بالگی ئینای داخوازا خهلاتتی خو دکته، هنگی دانوستاندنک د نابقهرا وی و نهوین ل سهر بانی چیدبت، دهمی داخوازیا وی بجهدئین، نهو بالگیی د هاقتیه سهریانی نهوین دی ژی فه دگرن و دچن روودنیت. پاشی ل بهر دهنگی دهۆل و زرنا، جورهها دیلان و گوڤه ند دئینه گپران و ههتا دهمی فراقینی بهردهوامدین. پشتی نیقرو، مالهک زافای میتقان دکته، نهو مال ژی سهرپهکی سهرژیدکته و بانی دهرو جینسارین خو دکته و وی شهقی کیف و دیلان و گوڤه ند ههتا درهنگی شهف ل وی مالی دئینه گپران، پاشی زافا و برازافا و هندهک ههقالین وی دچنه مال، دهمی زافا دچته ژۆرا خو و ب نهرکی خو رادبت. بووک مریشکهکا سۆزکری دگهل هندهک چه رهزی ددهته زافای و زافا ژی ددهته برایی خو بی ئاخرهتی و نهو دچنه مالا زافا میتقان کری و قیجا کیف و شاهی گهرمتردین. رۆژا پاشتر هه موو ل مالا زافای کۆمقه دبن و ب دهۆل و زرافه ب کیف و گوڤه ندقه، دچنه پین زافای و مالا زافا کهرماندی دئیهته خهلاتکرن و هه موو پیکقه ب کیف و خوشی و گوڤه ندقه زافای دئینه مال و داوهت بهردهوامدبت. نهو کهسین بو داوهتی هاتینه خوندن، دچنه سهری زافای و پیرۆزباهییا وی دکهن.

پشتی داوهت ب داوی دئیت، خه لکی گوندی دچنه پیرۆزیا مالا زافای، پشتی چهنه رۆژه کتین دی زافا و برایی ئاخرهتی و هندهک ههقالین زافای بو ریشه کرنی دچنه مالا بابی بووکی و پیکقه خوارنه کی دخۆن.

پشتی بۆرنا هەفت رۆژان، مالا زافای دەھنووکا چێدکەن و مرۆڤتین خۆ و
ھندەک جینارین خۆ گازیدکەن، پشتی ھنگی بروک دچتە مالباھا خۆ و چەند
رۆژەکا دەمیت و دزڤرتەڤە مال.

پرسیار

- پ/١ / بەری کربارا سونە تکرنت، ژ ئالیی مالا سونە تیڤە چی بەرھەڤی دئینە کرن؟
- پ/٢ / پشتی سونەت دئیتە کرن، ئەو کارین مالا سونەتێ و یا کربھی پێ رادبن
چینە؟
- پ/٣ / ئەڤان پیتاسە بکە:
- (شرینی ، نیشانی ، داوھنەبی ، تواف ، شوژیینی ، برای ئاخەرەتێ .)
- پ/٤ / جوړتین داوھنەبیان بەژمیڤرە.
- پ/٥ / ب کورتی ری و رەسمین ھیڤارا داوھتێ دیاریکە.

قهولئ رۆژهکئ ئەز سه فه ربووم *

نافهروهکا قئ قهولی دیاردکهت کو ههر ئیزدییهکی شیرهت وراسپاردیت قهولئ شیخ فهخری ئادیا ژ خوهره بکهت تهریقتهت و دوعا وسجودهتی ژ په دشی خوهرا بکه و هنجی بی ب راستی و نه نیتهکا سافی خیر و خلهمه تی ژبو ئیزدانئ پاک و دلوفان بکهت، دئ ل په دشی خو کهت مننه تی ودئ ب قه درو بها بت ل با ره بی خو، ههروهسا ئەف قهوله دیاردکهت کو خودی مهزن ب کهسی نهی حهوجهیه، بهلی بی منه تکاره ژمیری ب ئیمان و ئەدهب و ئه رکانیت دینی خو جئ به جئ بکهت ههروهسا دیار دکهت ههر کهسهکی بقیته بینه مروقهکی خودان ئیمان، به فاره بنه مالا خوژی لسه ر په روه رده بکهت، ژ لایهکی دیقه ئەف قهوله دده ته خوبا کرن کو هنجی مروقتی بی ئەدهب و سه ر به ردا بی و شیرهت و راسپاردین دینی ژیرا فایده نه کهت دئ زه ره مهن دبیته ل ئاخه تی، له وما به فاره ئەم پرسیا را ته ریه تا خو بکهن داکو پتر رتیا ئیمانئ ژمه ره یا روون وناشکرا بیت. ههروهسا دیار دکهت کو دقیت مروف ل مالئ دنی نه به ته ما، چونکی مروف ل دنی میتخانه، و هنجیی فه رزین دینی خو پشت گو ه هاقیت بیت، دئ ل دنی مروقهکی بی بها و بی روومهت بت ول ئاخه تی ژ بی شه رمزار و رووره ش بت لبه ر په دشی خو ونه ف قهوله مه هانددهت کو ئەم پیگیری بی ب ئه رکانئ دینی خو بکهن دا ل دنی رووسپی بن و خه لاتئ مروقتی خودان ئیمان ل ئاخه تی به هشته .

ههر دیسا ئەف قهوله خوبا دکهت کو دقیت مروف دژیانا خودا بی ره وش باش بیت ودژیانا خودا بی راست گویت راستی رتیا خودییه وهه مو گا فا مروقتی راستگو بی روو سپی و سه ر فرازه ودئ گه هیته ئارمانج و مرازیت خول دنی وئاخه تی. ئەف قهوله دیاردکهت کو ده ما دای و باب زا رو کین خوب ره وشتی باش په روه رده ومه زن دکهن، ده ما کو مه زن دین دای و باب ژ وان بی پشت راستن کو چ کارو کربارین کونته ه و خه لهت ئەنجام نادهن، وهه ردهم خه لک دئ باش باسی وی و دایک و بابئ وی کهن. کو بنه ماله کا خودان ئەسل و ره وشت باشه .

ب دهستووری خودئ

رۆژهکئ ئەز سه فه ربووم
ل خلهمه تا په دشی خو بی ئەکبه ربووم
ل دهفترا مه لک فه خره ددین ئەزی ب ده رده ربووم

* * * * *
* * * * *
* * * * *

* ژ قهولئ مسکین زا رو

فکریم ل وئی دهفتهرئ
ل دهست و پت و سهرئ
سجوو دهت دپه مه بهرئ

* * *

گهلی برا ل وه دکم نسجه تی
هنجی میئرئ ب راستی بکات خلمه تی
دی ل پدهشی خو کات مننه تی

* * *

پدهشی من یی خهوله یه
ب کله سی نه یی حهوجه یه
نهوی مندهکاره ژ میئرئ ب ئیمان و حه یه

* * *

گهلی برا هه که وه دقیت لبستی ئیمانی بکانه بهره
دی مالاخو ب نه ده ب کانه سه فده ره
میئرئ بهی حه یا یی نه زان و کهره

* * *

میئرئ بهی حه یا یی نه زان و حیماره
شیره ت لیتناکات چاره
هوستایئ وی زخته و داره

* * *

گهلی برا: یئ بقیئت ل مه عنیا بپرسی
دی یی زه بوونبت، یی شکهستی
دی یی ب هه فساربت و سهری بهستی

* * *

گهلی برا: ژ وان نه بن سه ربه ردایه
تو برینه جوودی و چه ندی چیا یه
جوودی زه بوونی کیشایه

لهو سه فينا نوحى هات و ل سهر راوه ستايه

* * *

گهلى برا: ل دنى نه بن ته ما

زير و مال نه كه ن جه ما

نهف دنيا بو پيخه مبه ريت خودى نه ما

* * *

گهلى برا: ته ما نه بن ل دنى

زمانى خو كورتكهن ژ گوتنى

دا ژ ته ليا نه مين ب تنى

* * *

هنجى ميرى مابوو ژ ته لپييه

دى لى كورت بن ده ست و پييه

دى مينت، رى نابه ته سهر چو رتيه

* * *

هنجى رتيا دينى خو ب كه ت خه له ته

دسهرى نامينت ده وله ته

قوماشى وى دى مينت بى قيمه ته

* * *

قوماشى وى دى مينت بى به هايه

پيئه نارتن چو هوستايه

خودان ژ به رى كه و گرى و دامايه

* * *

هوون تهمدن بدهنه قوماش
بدهنه دهستی مهندهلباش
ههکه یی بی عتیبه دی چته سدر بازارا باش
* * *

قوماشی بدهنه دهستی دهلالا دابیدن و بگتیرین
ببهنه بدرخواجا دا ببینن
دی بخو چنی و سدری خو هلیین
* * *
ژئو پاش برمه سدر سپرا قرۆشه
ههکه هاته سدر ته بازارهکه بو شه
زیده نهکه ل تنابت عنۆشه
* * *
ل خو زیده نهکن بههایه
دی ب چهنگلن وه گرن و بهنه بهر شرعایه
داسبهی ل ناخرهتی ل وه گبرۆنه بن یاروبرایه
* * *
یار و برا دبیتن: ناخری بهدیله
ل خزینا بدهن کللیله
داسوندت نهمینت سهفیلله
* * *

دبیژمه وه : یار و برانه
ئهو به دیلا و نوح و کهنعانه
ل با وان عه یانه ئیقین دئ رابت توفانه
* * *

چی توفانه که کبیره
خهلکتی دژمن ل مه دهبون شیخ و پیره
ئهو خلمه تا په دشای نائیتته بیره
* * *

شیخ و پیر و مرید
ئعهده ل ئعهده ما یرید
ئهنته ل مه فەر یاسلتان ئیزید
* * *

یا سلتان ئیزی مه ب ته مه فهره
ل وئ دیوانئ ل وئ مه هده ری وهره
سونهت که فته موخاتره
* * *

عهزیزی منۆ، ژ میژه کهفتی مه بهر وئ خلمه تی
هه ی په دشی منوییی دنتی و ناخره تی
قه نجه خلمه تکاری خۆ بخونییه خلمه تی
* * *

بانگا منہ خودانتي هه كارئي
عه زيزي منو ، ژ پهر مه هلينه وي فقاري
داتوافكه بين زمزمي دگهل كاف و مغاري

* * *

بانگا من مهلك شتيخ سني به وابه
عه زيزي من ل غي مه هدهري رابه
مالي ل مه سونه تي نه كه خرابه

* * *

بانگا من شيشمسه
ب نوورا خو زهينان دبوو عدرش و كورسه
تو هاوه كي بده سونيا بينه لالسه

* * *

بانگا منه شتيخ فه خري ناديا
تويي سهرافي دوران و هنديا
تو هاوه كي بده مه سونيا

* * *

سوني سوتن ل غي كراسي
هند ب زه بووني ، هند ب پيخواسي
مه ستم ژ وي كاسي ، يا هه قيا نيزي و تاووسي مه لك پي بناسي

* * *

نهو بوو كاسا نوورينه
دابوه ميترا ب نه هينه
هنده كا هه دخوار ، پي دبوون جنديتت سلتينه
هنده كا هه دخوار ، پي دبوون دينه

* * *

نهو هوو کاسا ژ دپیره
 ساقی بخو جه پیره
 پی حالدار دبوون مییره
 * * *
 میتر پی د بوون حالداره
 وی دکهن گازی و هاواره
 خودی نیکه و نائیت وی ههزاره
 * * *
 ژ قه ولی مسکینن ژاره
 هنجیی ل قه ولیت شیخادی و دهفته را مه لک فه خره ددین بکته عنکاره
 دی ل ناخره تنی بؤرا فه ژویرن دؤژی و ناره
 * * *
 نهم د کیمین و خودی بی ته مامه

فهره نگوک

خهوله : قه دهر (خلوه)
 میتر : ل قر راما نا (کس) دگه هینت.
 زه بوون : شکه سستی دینی.
 سه ری بهستی : سه رنه بهردایی.
 ته لپ : کۆم (یان کومه کا پیشکهفتی)
 جه ما : لیک کومکرن

دهولت : ل ڦر رامانا (ناقل) ى دگههينت .
 كهوگرى : پوسيده - خه مگين .
 قوماش : ل ڦر دركه يه بو كارى مروقى .
 مهندهل باش : قوماش فروشى .
 خواجه : رامانا بازرگان ڙى دگههينت .
 سبتر : بهها - نرخ - (سعر)
 عنوش : عنكار
 گيرو : دوا كهفتن
 سهفيل : بهلنگاز
 و نوح و كهنعان : چاكين خودى بوون .
 بخون : ل ڦر رامانا (داخوازه) دگههينت
 هلينه : راکه
 فقار : ئاستهنگ ، گرتن ، دائيخستن .
 مهدهر : دلوفانى ، رهحم ، هيشى .
 زهبيناند : جوانكر ، خه ملاند .
 هاو : بانگ
 مهست : سهرخوش
 نههين : نههيني - نهئاشكرايى
 دير : ل ڦر رامانا (ديرين - كهفن) دگههينت
 ساقى : مه يگير .
 مسكين : زه بوون - شكهستى
 فهو پيرن : فاشيرن - جودا كهن .

مرن و چاره‌نقیسی گيانی

هه‌که هه‌زار سالی ل دنئی بی

ب زێر و مالی دنئی یی خنی بی

هه‌ر دئی رۆژه‌کی میثانی گۆزئی بی *

ده‌می مرۆف ل سه‌ر رووه‌ی قی عه‌ردی دژیت، دڤیا هه‌زه‌کی یۆ پاشه‌رۆژی بکه‌ت، چونکی مرۆف چه‌ند سالان بژیت هه‌ر دئی رۆژه‌کی ژ کاسا مرنی تامکه‌ت و گیانی وی دئی زڤرته به‌ر ده‌ستی ئیزدانی دلۆقان و د باوه‌ریا مه ئیزدیاندای مرۆف تۆڤی مرنییه و مرن ل سه‌ر مرۆقان هه‌قه و ده‌می که‌سه‌ک دمرت هنگی فه‌رمانا خودی بجهدئینت، هه‌ر وه‌سان د باوه‌ریا مه ئیزدیاندای، یی دمرت قابله، به‌ئێ گیان هه‌ر یی زیندییه.

روحا ره‌حمانی

نابت فانی

هه‌ردئ زڤرته به‌ر ده‌ستی وی خودانی **

- کراس گه‌ژین: هه‌زه‌که سه‌ره‌کییه د بییر و باوه‌رین مه ئیزدیاندای ده‌رباره‌ی چاره‌نقیسی گيانی، ئانکو ده‌می مرۆف دمرت، گیان ژ قابلی ده‌ردکه‌فت و زه‌بینی ده‌نه په‌رستگه‌ها لالش بۆ هه‌ق و حسابی و جاره‌کادی دزڤرته‌شه سه‌ر عه‌ردی و دچته ده‌ر قابله‌کی دیدای و هۆسان چه‌ندین جاران گیان کراسان دگه‌ژوت و د هه‌ر جاره‌کیدای ل سه‌ر خیر و گونه‌هین خۆ دئیتته سزادان.. هه‌تا رۆژا قیامه‌تی.

- سوپا باتنی (حلول): ئانکو په‌یدا بونا ساخله‌تین په‌دشایی د قابلی مرۆقیدا، ئەف چه‌نده د باوه‌ریا مه ئیزدیاندای خوبادبت ده‌می دبیتنه خاس و چاکین خۆ (

* ژ ڤه‌ولی مسکینۆ ژارۆ.

** ژ ڤه‌ولی شارا.

مهلك (مهلك) مهنا : مهلك فهخره ددين - مهلك سجادين - مهلك شتيخ سن... هتد، چونكي سورا ملياكه تان دهر به دهنه و اندا ئيورييه، تاكو ب ساخله تين ملياكه تان رتيه ريا خه لكج بكه ن، قيجا دهمج د مر ن نايژن كراس گهژرين، بهلكو د بيژنئ: قه دهم گوهاستن، چونكي گياني وان دچته به هشتا هر و ههري (جهئ ملياكه تان).

دلئ مني ب خه مه

ئه زئ ژ عالما پرسيار دكه مه

**عه زيز مهلك فهخره ددين، ل چارشه مبووي بووه و
ل چارشه مبووي گوهاست قه دهمه***

- چاره نقيسي گياني و روژا ناخه تي:-

دباوه ريامه ئيزدياندا به ههشت بو گياني چاكه، ئه وژي ب رتيا قه گوهاستا روحي بو له شين پاقر و پيروز و خودان ئيمان، يانژي زفرينا وي روحي بو به هشتا بهرين- ئه وا بو خاس و چاكين خودي و مروقيت خودان ئيمان.

من ديئن ل وي قه سرين سور و سپي يه

ته له پيت خاسا ل پشت ته له پيت هوري يه

ئه ون خه لكئ دين و ئيمان ناسي يه**

هر وهسان دۆزه بو گياني خراب ههيه، ئه وژي قه گوهاستا گياني به بو له شين نه پاقر و بي ئيمان. ديسان د باوه ريا مه ئيزدياندا مژ و موران و تاريستان بو گياني خير و گوننه هين وان هنجي ئيك ههيه، ئه وژي په يدا بونا وان گيانا يه دله شين گيانله رين دژيانا خودا چ جارن سه رفه راز نابن. د باوه ريا مه ئيزدياندا، دهمي مروف دموت، گياني وي دچته لالشا نووراني ل سه ر پرا سه راتي دهر باز دكه ن و خير و گوننه هين وي ب ته راز ووا هه قبي تينه قه سه نگران دن. هه كه خيرين وي ژ گوننه هان پتر بوون، دي جهئ وي به هشت بت

برمه به هشتا مي رگه لي يه

بيهنه كا خوش واژي تي يه

ئه ف دنيا نه هيتواي ساله كا وي يه***

* ژ قه ولي ئيمانئ.

و ههكه گوننههين وئ ژ خييرا پتر بوون ، جهئ وئ دئ دۆژهبته

جههنم هديه بئ خوشي

شهوقهك تيدا نه دئيسيا

ژئئي پتره وهندي دي يه

لئ ههكه خيئر و گوننههين وئ هنجئ ئييك بوون، دئ جهئ وئ تاريستان بت،
هنگئ شئخ و پيئر و ياروبرئت ئاخرهئئ دكارن داخوازا بهخشين و ليئبورئني ل جهم
په دشئ ژئيرا بكهن.

شئخ و پيئر و مهرهبي، ياروبرئت ئاخرهئئ

ئهون هدر پئنج فهرزئت حهقيقهئئ

بۆ مه دفهرن ل رۆژا ئاخرهئئ

*** * ***

ئهو شفاته يه وه يه

پرا سهراتئ ئاليههك بههشته و ئييك تارييه و ئييك دۆژهيه

هاوهكه ياروبرئت ئاخرهئئ ل سهر گوننههكارئت برا هديه *

*** * ***

ئهو شفاته يه ب نيشانه

پرا سهراتئ ئاليههك بههشته و ئييك دۆژهيه و ئييك دوخانه

هاوهكه ياروبرئت ئاخرهئئ ل سهر گوننههكارئت برا دانه **

ئهو رۆژا گيان لئ دئئنه دادگههكرن دبئئئئ رۆژا ئاخرهئئ، بهلئ رۆژا قيامهئئ
ئهو رۆژهيه ياكو ئهزموون و دادگهها داويئ لئ دئئته كرن و چارهئئئسي دوماهئئ
بئ گباني لئ دياردبت، كو د وئ رۆژئيدا په دشا ب خو حاكمه.

*** ژقهولئ باههكرئ ئۆمهرا.**

*** ژقهولئ سهرمهركئ.**

و ئەفە چەند سەبەقەنە ژ قەولتی قیامەتی:

رۆژەک ژ رۆژان دبی
تەرقین ل عەرشان دبی
خەبارە ل چیان دبی *
سونیە ل بەحران دبی **
نەکەسی کەسان دبی
نەبابی پسان دبی
ئەوی رۆژی خەلکی زالم ل ویدەری نوقسان دبی

* * *
کورسیا پەدشا ل خوار دبی
قازی بخۆ جەبار دبی
نە سەد خۆزیا روخا عنکار دبی
سەد خۆزیا ب روخا ئەهل ل قریار دبی

* * *
ئەو بوو رۆژا هەزیم دبی
قازی بخۆ کەریم دبی
خەلک حەموو خەتخوون دبی
ئەوی رۆژی نەسەد خۆزما ب وی روخا دەرەوین دبی

* * *
ئەو بوو رۆژا ل وی دبی
کورسیا پەدشا ل عەردی دبی
قازی بخۆ خودی دبی
سەد خۆزما وی میتری کاروعمەلی وی چی دبی
هەرکەسەکی کاروعمەلی وی ئی دبی

* * *

* خەبارە : مژوموران.

** سونی : بالندەکی بەحری یە

- رى و رسمين فه شارتنا مرى:

چاخى ئېزدىيەك دكەفته بەر مرنى، ھەر زوو گازى كەس و كار و شىخ و پىر و براىي- خوشكا- تاخرەتى دكەن، بەرى مرى بىنە سەر شوپى، دى رۆژ ھەلات و رۆژ ئاڧا دىرئكەن، ب مەرچەكى سەرى وى ل ئالبى رۆژ ئاڧابت، دى سونەتكەن ، پاشى پىرى وى دى ئاڧى ل لەشى كەت و شىخى وى دى شۆت، پىشى ھنگى دى دەستەكى جل و بەرگىن سىپى و پاڧژ د بەرکەن و بەراتەكى دى پرت پرت كەن و د گوھ و چاڧ و تشن و دەڧى وى كەن، پاشى قەرقرى ژىرا كەر دكەن و پىسىرا قەرقرەى بىى درووتن د بەر دكەن ، پاشى كفن دكەن، دەمى مرى ب ڧى تەزى تىتە ب ھەدوسەدكرن دى تەرمى وى دانىنە سەر دارەبەستى و سى جاران ئەوى دارەبەستى دى بلند كەن و دانىنە عەردى، پاشى ل سەر ملپت خۆ ھلدگرن، ھەكە ھات و قەوال ل وى جھى د ئامادەبوون، دى دەف و شىبابا ل پىشىا مەوكى جەنازەى لىخن ھەتا دگەھنە زەھمانى. ھەژى گوتنىيە كو ھەر ل دەمى دەنگو بەھسىن مرنا كەسەكى دگەھن، ئىكسەر مجىورى گوندى، دەرى زەھمانى فەدكەت و زەلامىن گوندى تەڧر و بىرا دەنە جىى ژىرا ھاتىە دەستنىشانكرن، مجىورى گوندى دى سى تەڧرا ل وى جھى دەت و پاشى دى زەلامىن دى تىرى ژ رۆژ ھلات و رۆژ ئاڧا كۆلن.

ڧىجا دەمى تەرمى دگەھىنە زەھمانى، ل سەر ئاڧا گۆرى دادنىن، دەمى ژ كۆلانا تىرى ب داوى تىن گۆرى ب بەرا دروستدكەن، پاشى تەرمى دى سى جاران ھلىن و دانىن و داھىلنە گۆرى و شىخى وى يان پىرى وى دى گرھىيا سەرى وى فەكەت و سەرى وى دى بۆ ئالبى راستى زڧرىنت، پاشى دى فەرشى سەرمەرگى

دانپن و ئیدی فهرشین دی ، پاشی هندهک هه پیتی ددهرزین د ناقههرا فهرشاندا کهن ، پاشی هه ر ئیک دی خیرا خو د فهشار تینیدا کهت و دوو کیلا دی چکلین و قهولبیژ دی قهولج سهره مهرگی ب ریز کهت ، د وی دهمیدا ، نهوین ناماده دی دروونشتی بن ، پاشی دی رابن و قهولبیژ دی تهرقینسی ب ریزکهت ، پاشی هه موو دی ل کیلا نالیج سهری تربی زیارهتی بن و قهستا گوندی دکهن . پشتی ژ گۆرستانی دزقرن کهس و کار و دۆست و گوندیپن مری هه ر ئیک جوړه زادهکی دی بهته مالا وان ، مالا مری ژی سهربرهکی ل رۆژا ئیککی سهرژیدکهن و زادهکی چیدکهن د بیژنه وی زادی (زادی پالگۆرکی) .

نهوین مری شوشتی ، هیفشاری سی فتیلا دی ل وی جهی مری لی هاتیه شوشتن قیخیت ، ئیک ل جهی سهری و ئیککی ل جهی لنگاو یا دی ل ناقههرا ههردووکان ، بو دهمی ههفت رۆژان نهو فتیل ب وی تهرزی د ئینه قیخستان . ب خیرا مری و بو تازیکهرا ، ل رۆژا سییی یان پیئچی یانژی ههفتی زادی چیدکهن . هه ر شهف ل مالا مری ، قهولبیژ قهولا و نسحابهتا دبیزت ، پشتی ب داوی هانتی ، پاشیقی ددهن* کو دبیزتی پاشیفا باپیرو مغدار ، ل رۆژا ههفتی تازی ب داوی تیت پشتی تهمامبونا سیه رۆژان ب سهر رۆژا مرنیدا ، هه ر رۆژهکا ههبت دکهنه چلیا مری ، کول وی رۆژی ژی زادهک تیتته چیکرن هه ر ژ رۆژا چلی و ههتا سال تهمامدبت ، مالا مری تیش و شیقین وی ل رۆژا چارشه مبی چیدکهن و دهر دئیتخن . پشتی بو رینا سالهکی دیسا مالا مری زادهکی چیدکهن ، کو دبیزتی سالا مری .

* سینیکهکه زادییه دا دئینه بهر قهولبیژی و ئیمیشی ب سهر یین ل دیوانی بهلاقه دکهن ، ههروهسان سفرین تینه دانان دقیبا هژمارا وان کت بن .

پرسپيار

پ ۱ / نهقان پيناسه بکه:

(کراس گوهورين ، سورا باتني «حلول» ، قهدهم گوهاستن، پالگورک)

پ ۲ / ب کورتي به حسي چاره نقيسي گياني- پشتي مرنى- ل جه م ئيزديان بکه.

پ ۳ / ب کورتي به حسي ري و ره سمين قه شارتن مري بکه.

پ ۴ / دوو سه به قا ژ قه ولي قيامه تي بنقيسه؟

پ ۵ / ب سه به قه کا قه ولي سه ليتنه ، کو جهی گياني پاک به هشته و گياني خراب دوژه يه؟

دوعایا تفاقئ

په دشایی تفاق چټکر
ناثئ خویئ شټیرین لټکر
راستی و باوهری ټیرا ټرټکر
حهقی ژئ پوره وژیر کر.

* * *

تفاق، باوهری ژ ناثئ خودییه
مهلهکا پی گرت بوو رټیه
ب وی تفاقئ، خودئ خو ناسکر لناف دورټیه.

* * *

تفاق سهرئ ههموو ندرکانه
مهلهکا گرتبوون مهجلس و دیوانه
ب تفاقئ نژیار کرن چارده تهبهقیت عهرد و عهزمانه.

* * *

ههر ههفت مهلهک کو عهفرین
ب تفاقئ و راستی لټک ټیورین
ژ موحبهتن، ب نهدهرا ههف دهبرین.

* * *

په دشایی تفاق و باوهری خهملاند
مهلهک ل عهزمانا ب وان راوستان
ههفت جنهت، ههفت جههنم سهواند مؤمنا پی سهدقاند.

* * *

نهدهر خوئ نهدهره
ههر ههفت مهلهکا ل ناث خو دانین مهدهره
ژ نهو پاش چټکر سونهت و فهره.

* * *

مهلهکا جنهت و جههنم چټکر

ب وی ته‌بایین نۆت و نه‌ه هزار ره‌نگ لیت‌کر
له‌و مفت‌ه ل ده‌ست‌ی مه‌له‌کتی خیت‌ری کر.

* * *

مفت‌ا جنه‌تی ل ده‌ست‌ی مه‌له‌کتی خیت‌ری دانی
خودی به‌حره، ژ نورا وی دچون جو و کانی
ژ نه‌و پاو مه‌له‌کا سدق و باوه‌ریا خو‌پیت تانی.

* * *

ده‌رویش عه‌رد گۆت: نه‌ز چۆمه دیوانا نیلاهی!
من ل ور دیتن خو‌شی و شاه‌ی
سهری هه‌مووی، تفاق و ته‌بای

ژ قه‌ولنی نه‌بایه‌گری زه‌رزایی

هه‌گه‌ر دوو برا ب هه‌قره‌کرن تفاق و ته‌بای
ب فروارا خودی، چیا یی ده‌پتن سهر چیا‌یی

* * *

مه‌له‌کا تفاق و ته‌باکرن
په‌دشای سئ هزاره‌سی نا‌ف ل خو‌کرن
ژ نه‌و پاش عه‌رد چیت‌کرن
و عه‌زمانان سهر نا‌فاکرن

* * *

تفاق و ته‌بای ژ نه‌شق و دله
عه‌رد چیت‌کرن، عه‌زمان دسه‌را
را مؤم وچرا
په‌دشا نه‌ موحبیت روحیت غاقلا
(نه‌م دکیمن خودی ته‌مامه)

فهرهه نگوک

تفاق : ههښگرتن

مجلس : جقات

نژيارکرن : چينکرن

عهفرين : ئافراندن

ئيبورين : ل ههښ جقيان

نهدهر : دياتن

دهبرين : پي خوش بوون

جنهت و جههنم : بههشت و دوژه

سهورانند : دانا

سهدقاند : باوهري پي ئينان

نهدر : قورباني

مههدهر : جهين پيروژ

تهباهي : تهباي

تهباي : تتيكهلي

موم و چرا : ههيف و ستير

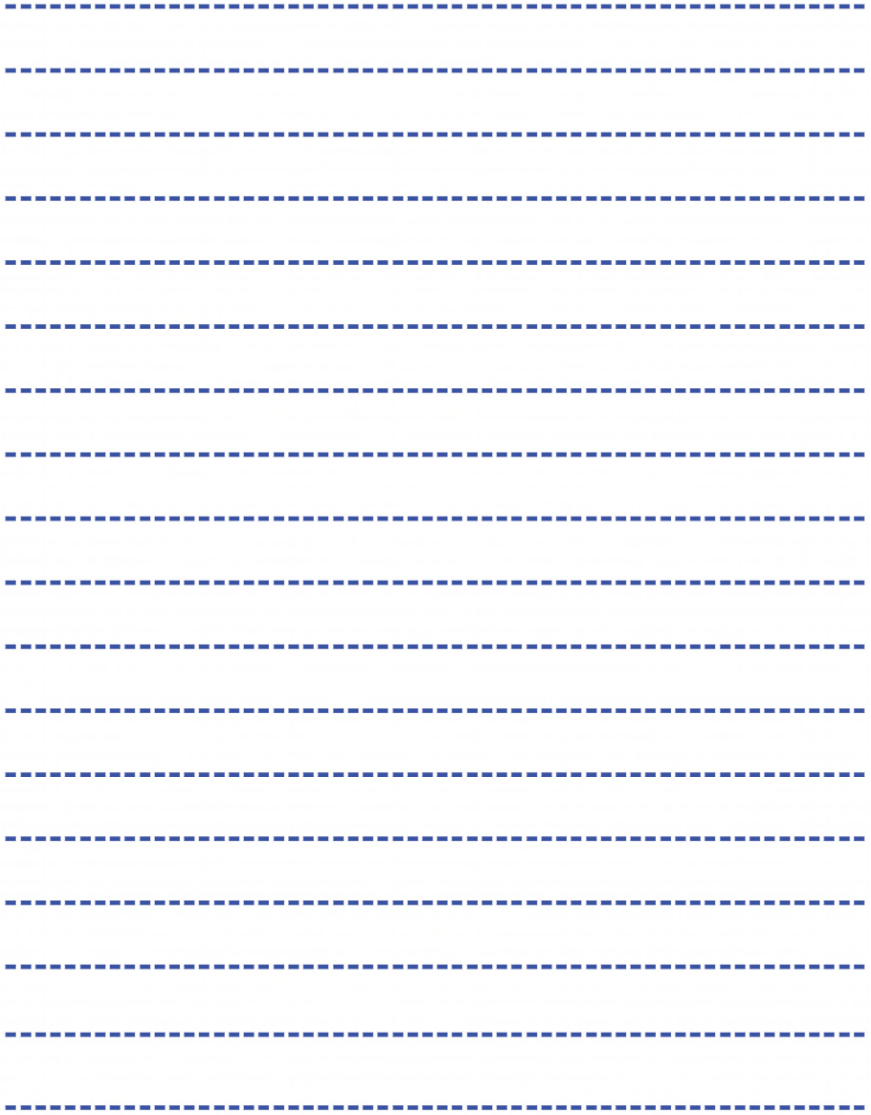
موجب : حژيکهر

غافل : نهو کهسي بپر و باوهريين خو ب جيه نهئينت

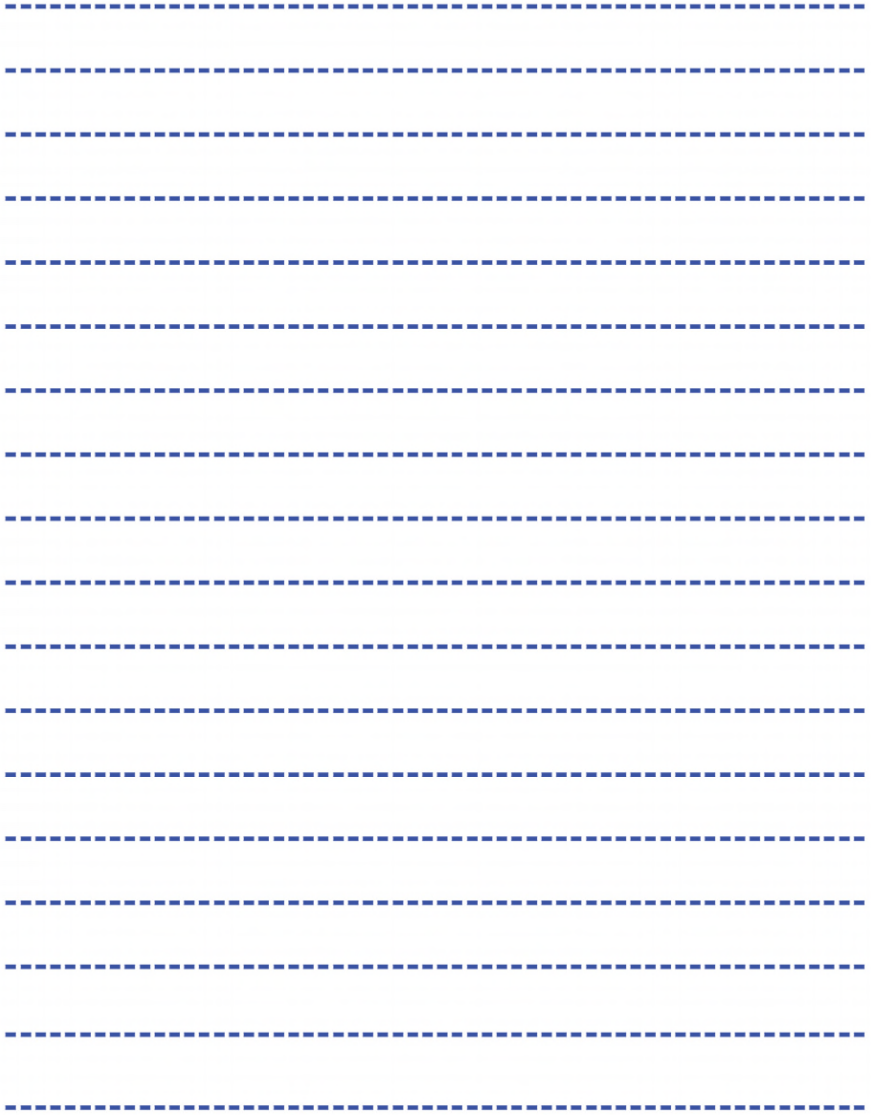
ناتھار پوک

- ۴ - پيشگوتن
- ۶ - ڙ پيروزيين ٿيزديان
- ۶ - رڙڙ
- ۹ - ڪانيا سڀي
- ۱۱ - خه رقه
- ۱۴ - بهرات
- ۱۶ - ٽوڪ (گريشان)
- ۱۸ - چارشهمبوو
- ۲۱ - قهولئ سلاقيت مهلڪئ ڪهريم
- ۲۸ - ڙ خاس وچاڪين مه ٿيزديان- شيخادي
- ۳۲ - سيستمئ چينايه تيئ
- ۳۷ - قهولئ شيخادي شيخئ شارا
- ۴۷ - جشاتا رڙحانيا ٿيزديان
- ۵۰ - ڙ ري ورهسمين جفاڪي
- ۵۰ - داوه نه بي
- ۵۱ - تواف
- ۵۲ - سونه تڪرن
- ۵۳ - ڙن ٿينان
- ۵۷ - قهولئ رڙهڪئ ٺهز سهفه ريوم
- ۶۵ - مرن و چاره نقيسئ گيانئ
- ۷۲ - دوعايا تفاقئ

A series of 20 horizontal dashed blue lines, evenly spaced, filling most of the page. These lines are intended for handwriting practice or as a template for text entry.

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dashed blue lines.

A series of 20 horizontal dashed blue lines, evenly spaced, intended for writing.